

ERIK VAN HAREN
DÉ WISKUNDEPSYCHOLOOG

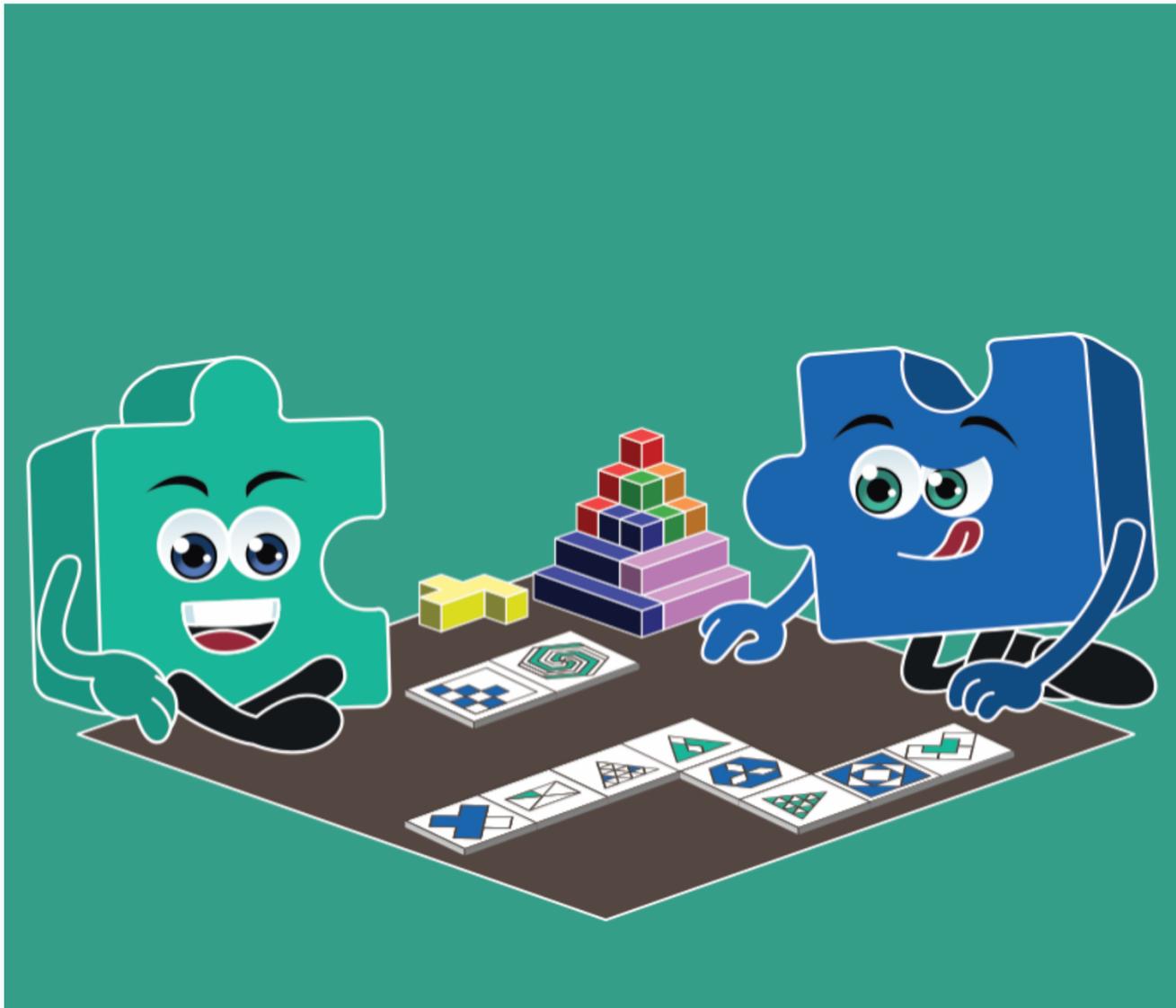

PANAMA-CONFERENTIE 2022

WISKUNDEPLEZIER:

VERANDER JE MINDSET,

DOOR TE DURVEN, DOEN ÉN BEGRIJPEN

Spelende Erik van Haren
in 1980 (3 jaar)

TEDx Breda

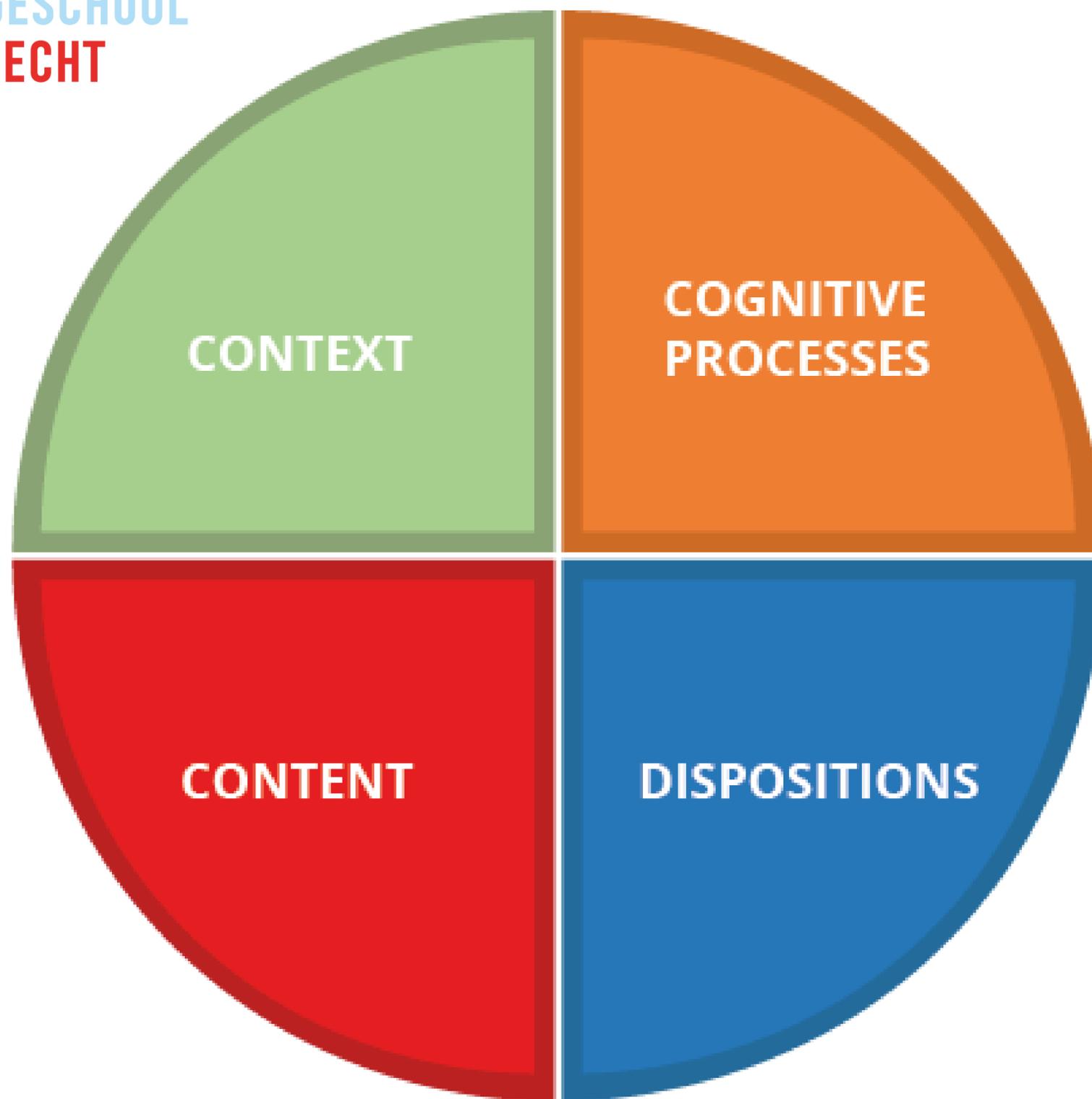
ERIK VAN HAREN
DÉ WISKUNDEPSYCHOLOOG

Context

Everyday life
Work-related
Citizenship
Further learning
Finances
Health and care
Recreation

Knowledge and skills

Quantity and number
Dimension and shape
Pattern, relationships and
change
Data and chance
Using a calculator
Using spreadsheets
Using digital skills

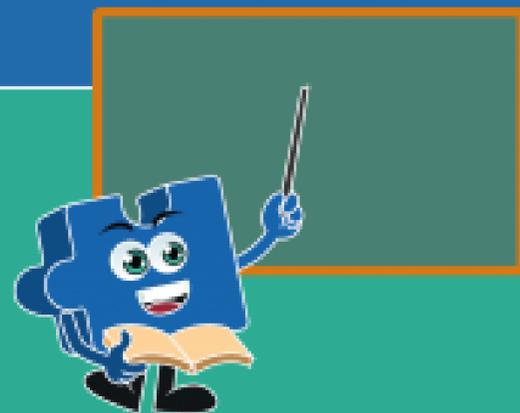
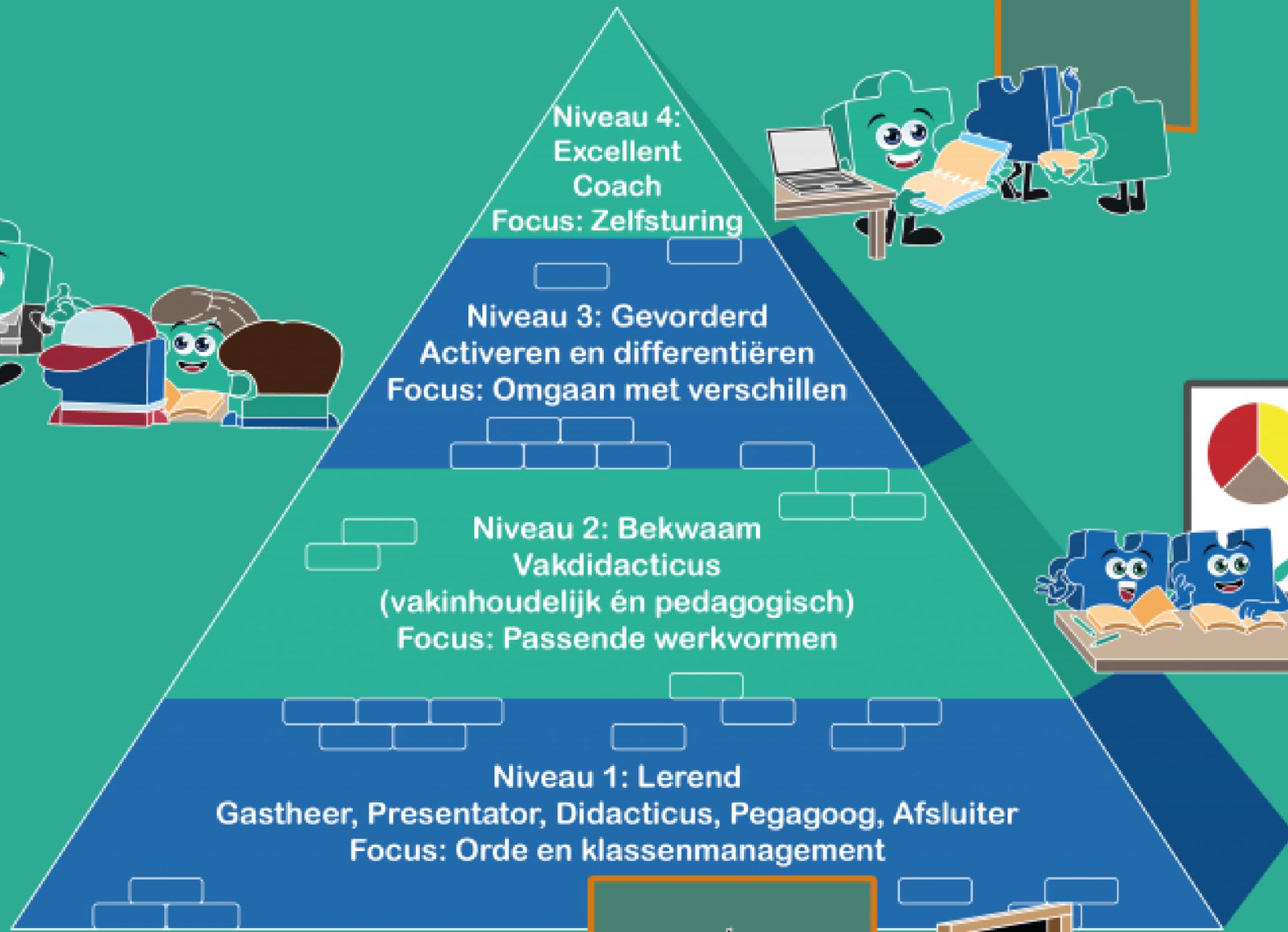

Higher order skills

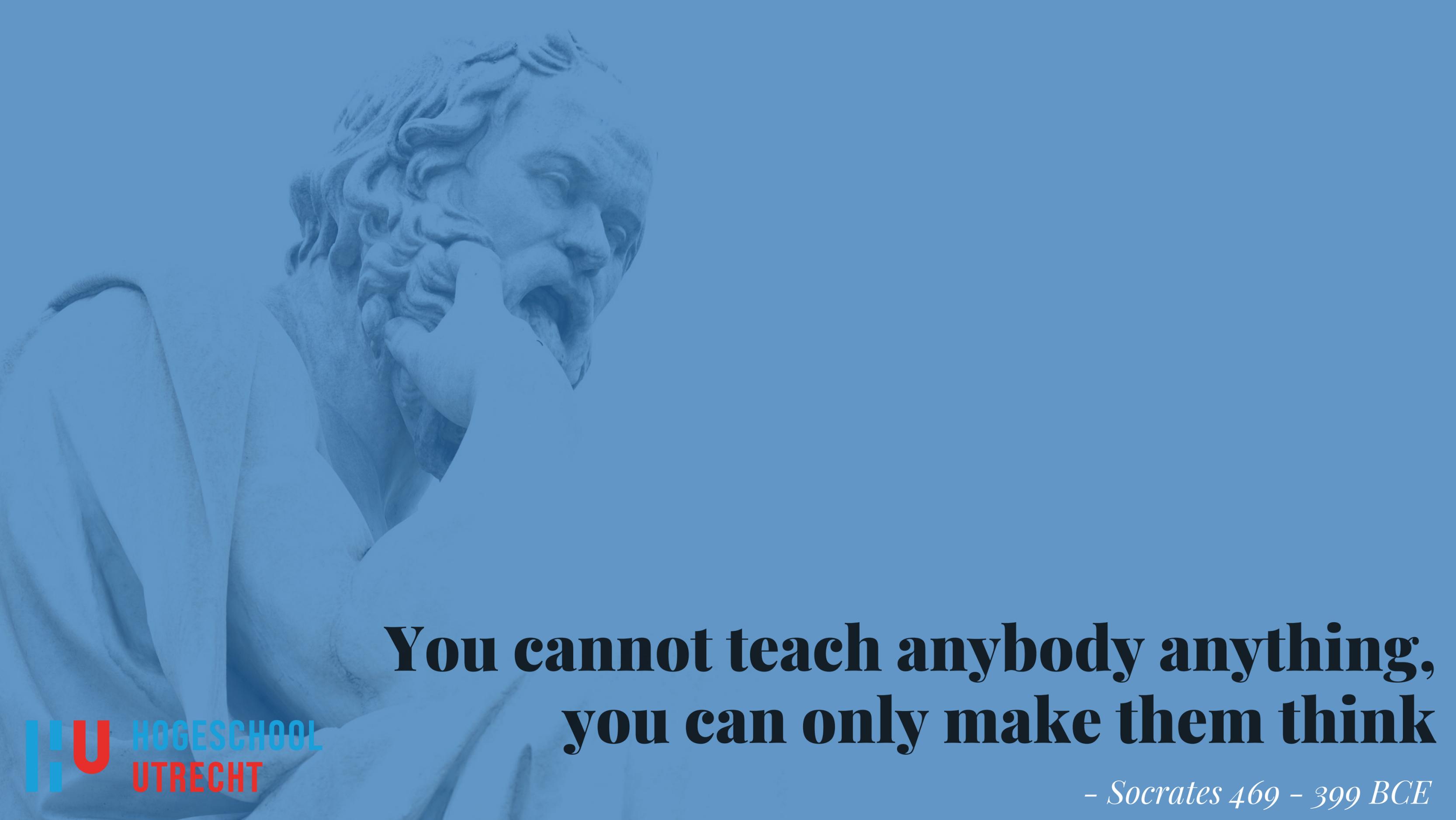
Managing situations
Analysing situations
Processing information
Reasoning
Mathematising
Problem solving
Critical thinking

Dispositions

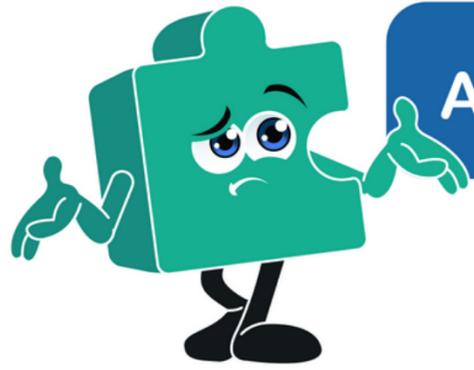
Self-confidence
Affection
Beliefs
Collaborations
Flexibility
Math anxiety
Math difficulties

**You cannot teach anybody anything,
you can only make them think**

Als ik niet weet, dat ik het niet weet

Dan denk ik dat ik het weet!

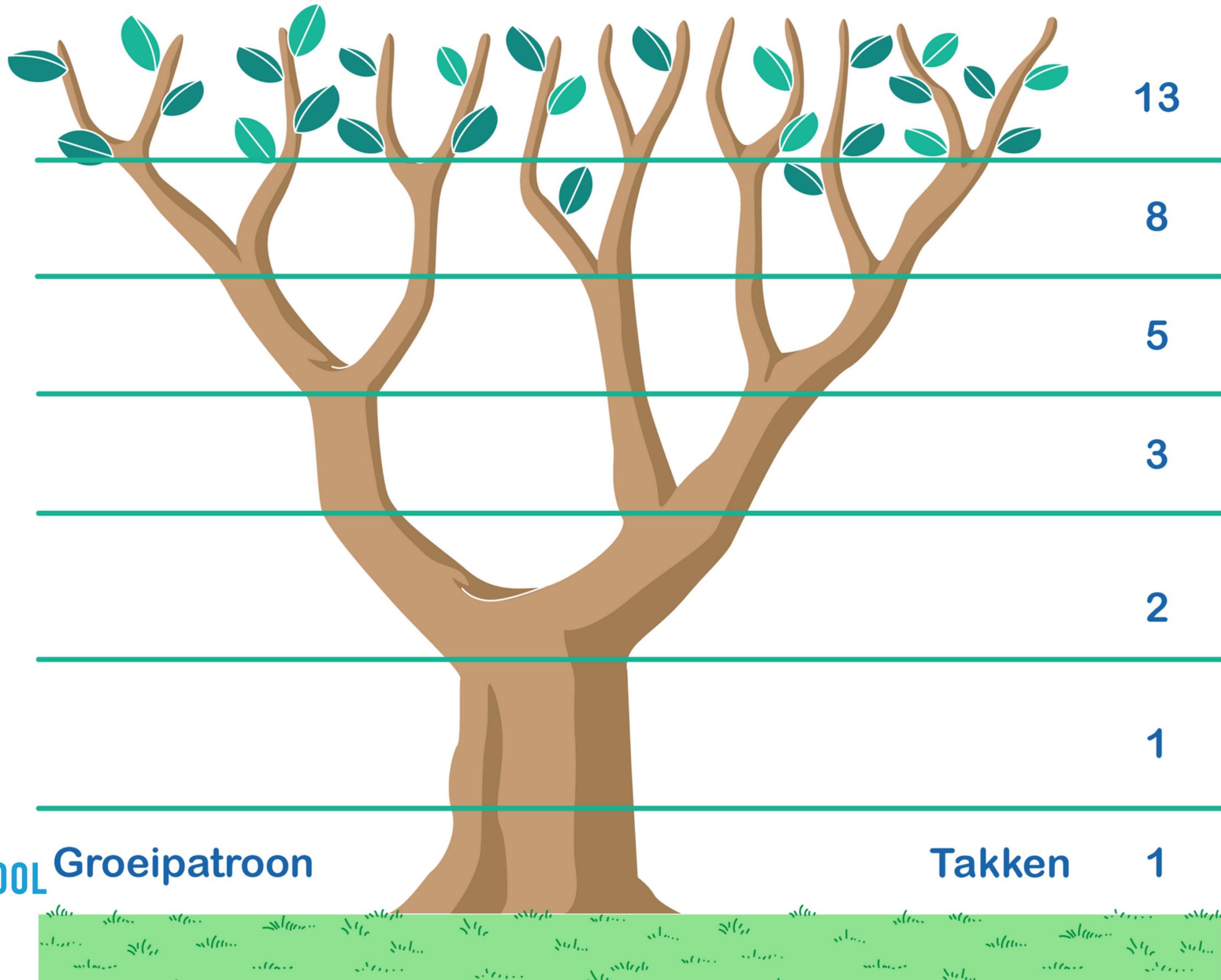
Als ik niet weet, dat ik het weet

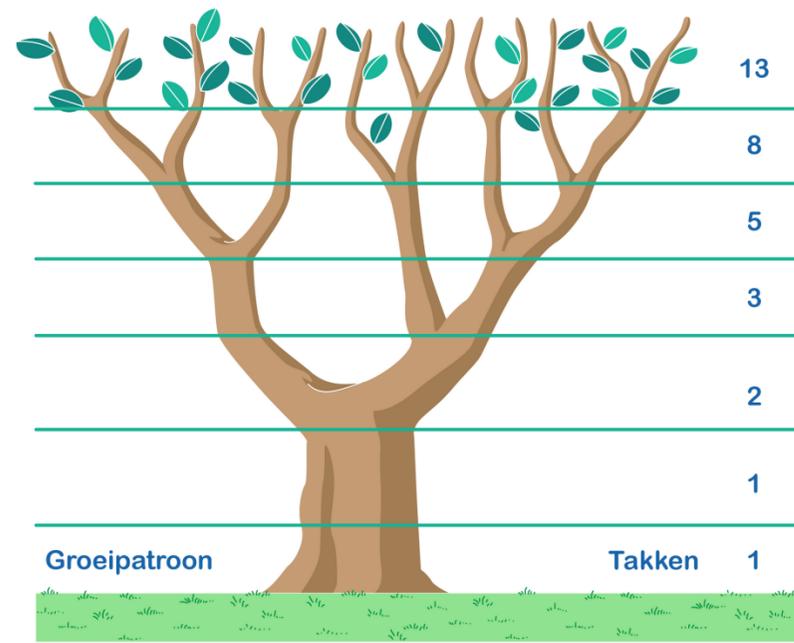

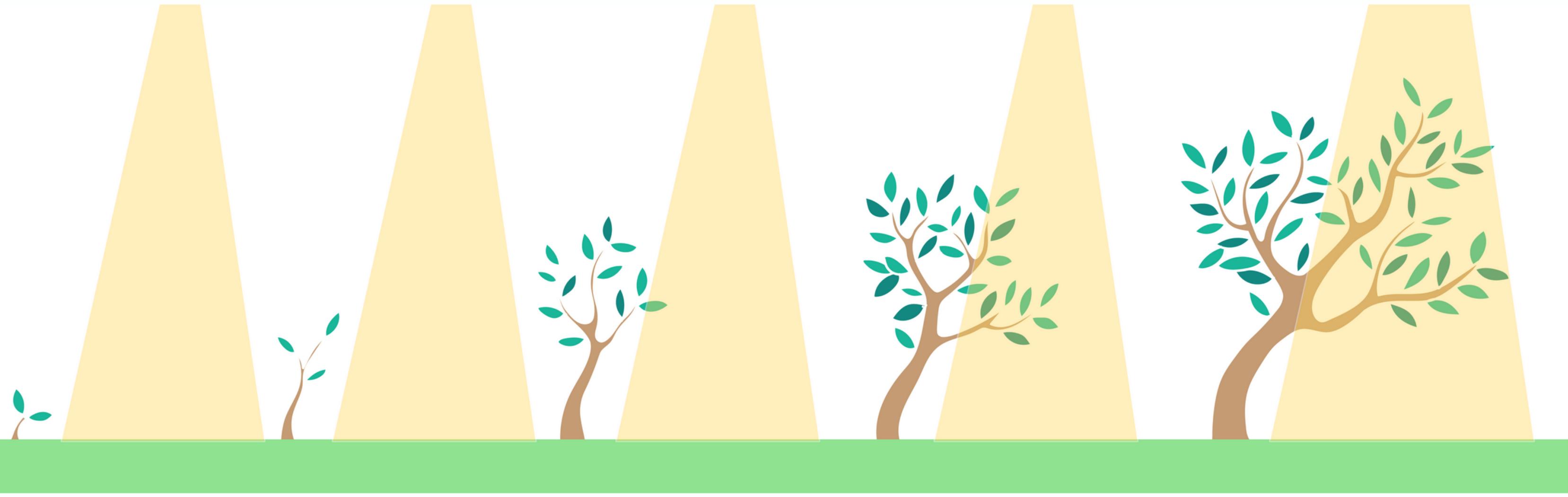
Dan denk ik dat ik het niet weet..

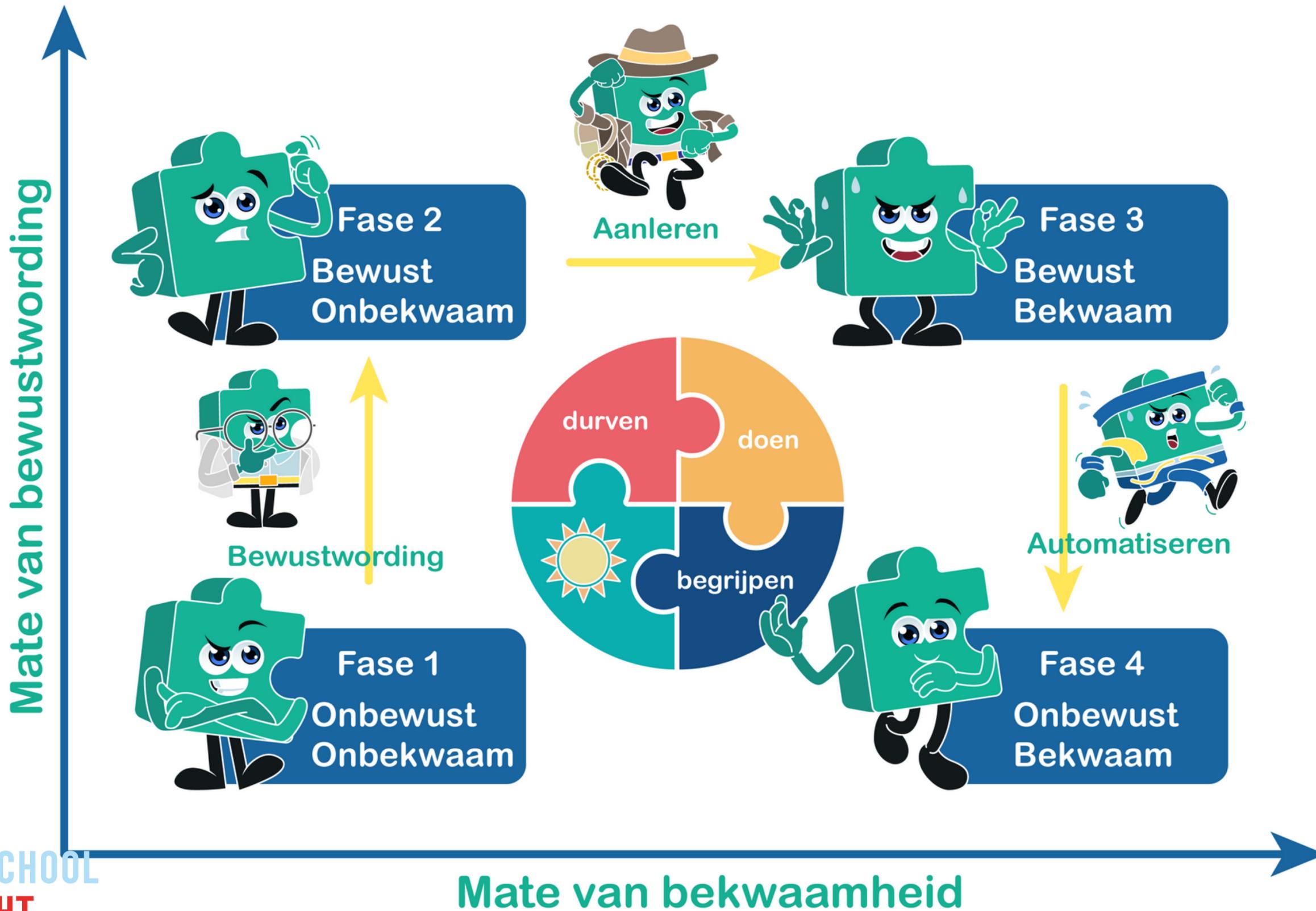

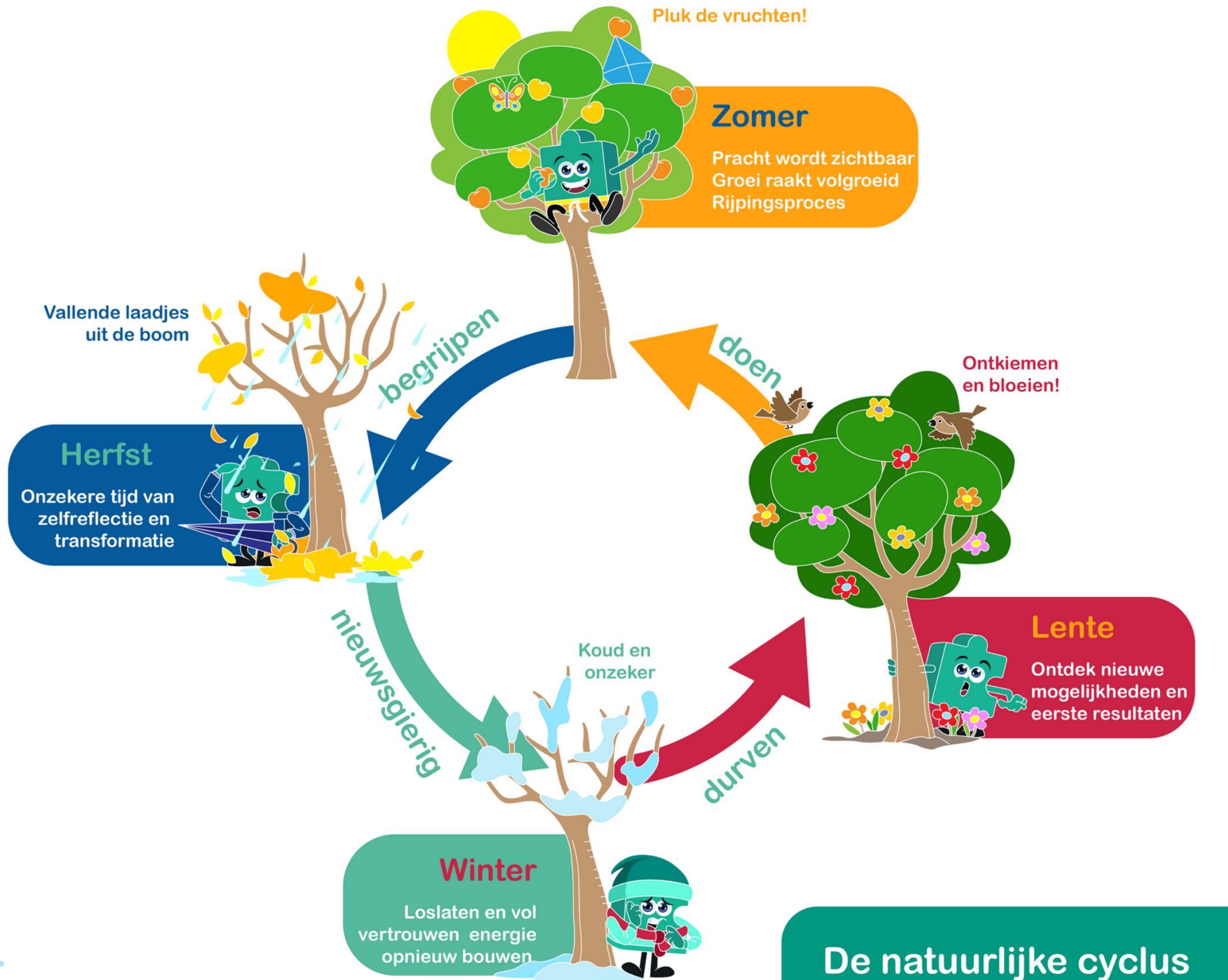

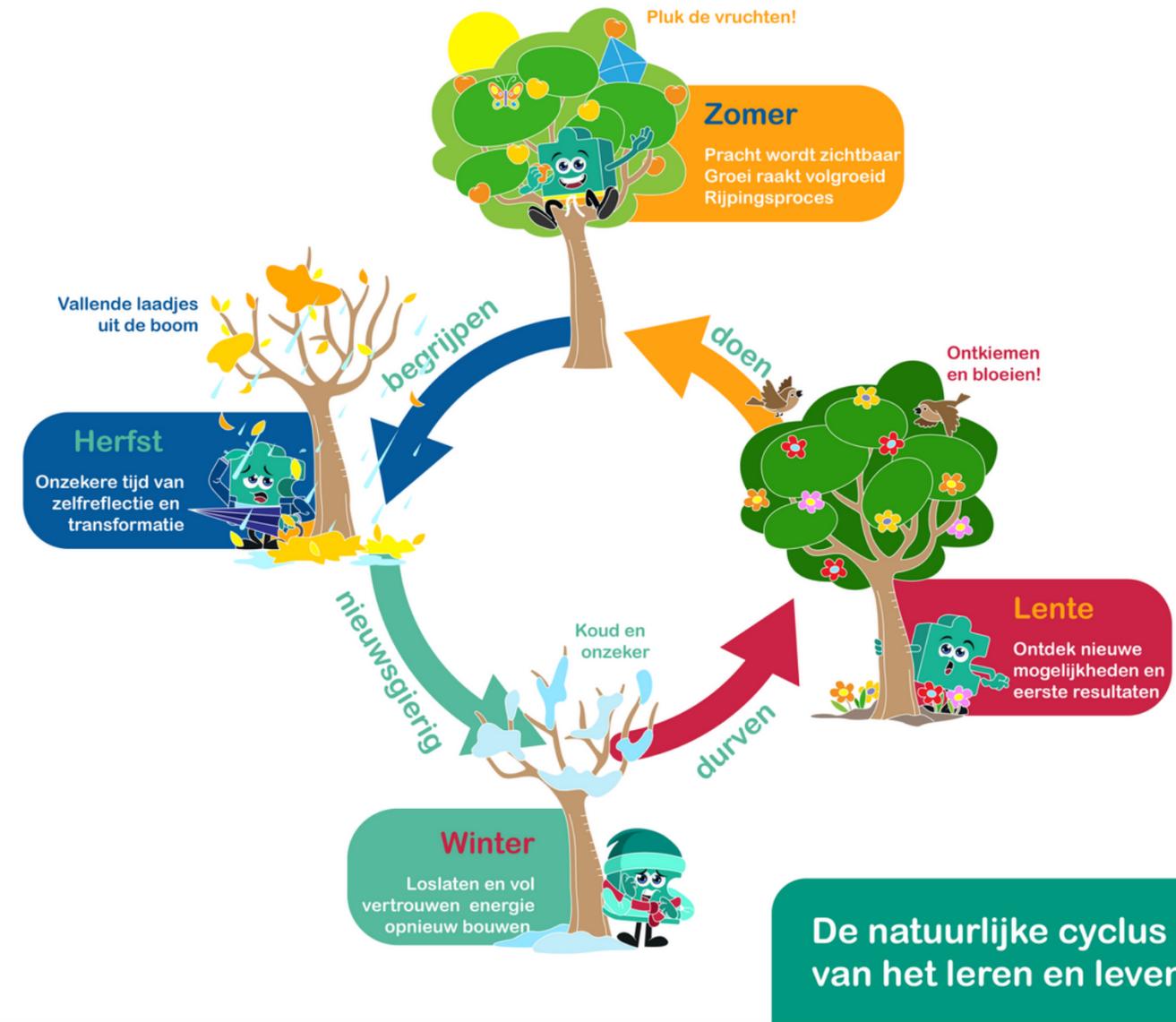
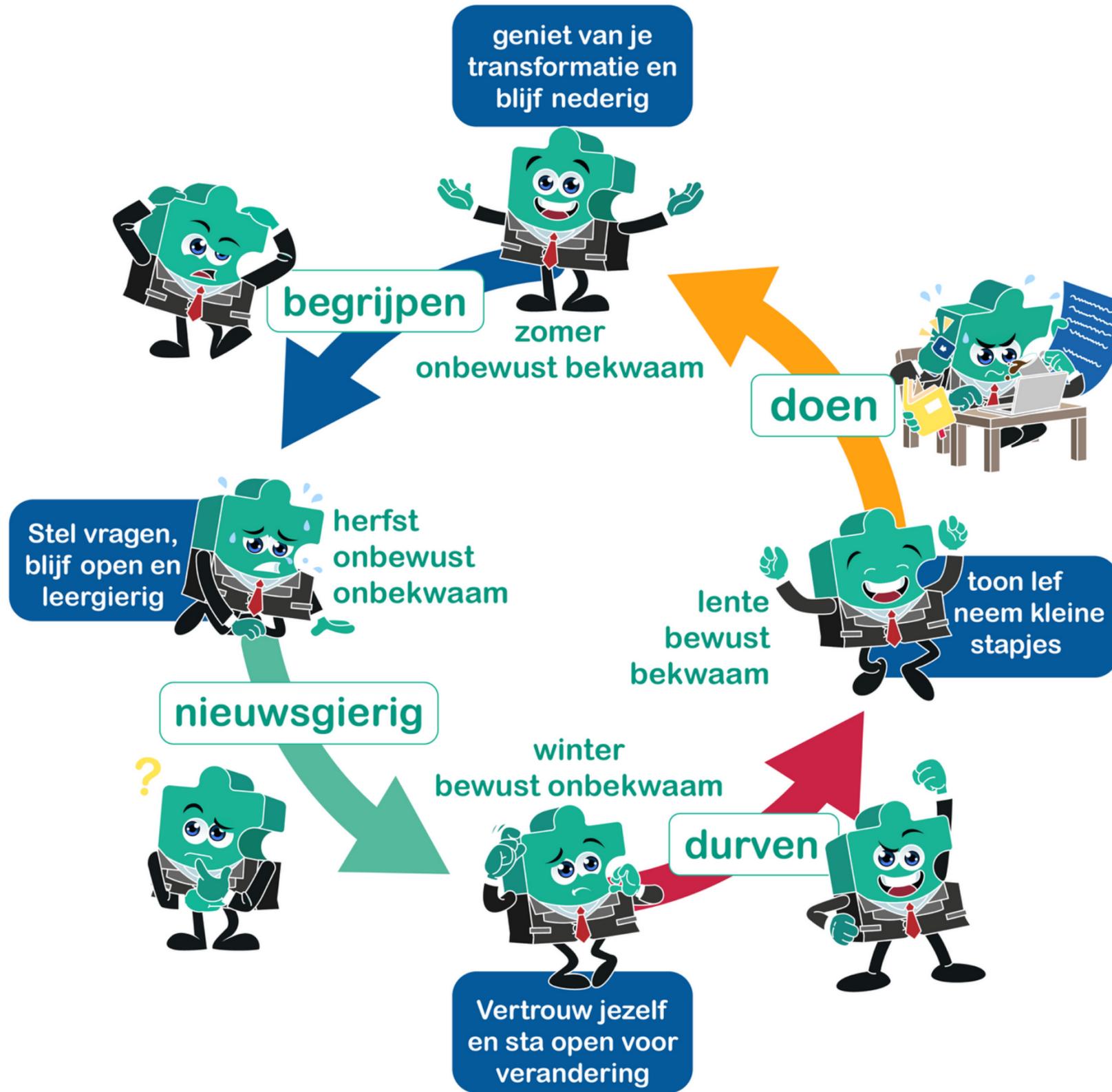

Mathplay-methode in leerproces

ACTIE
DOEN

BLINDE VLEKKEN/
MISCONCEPTIES

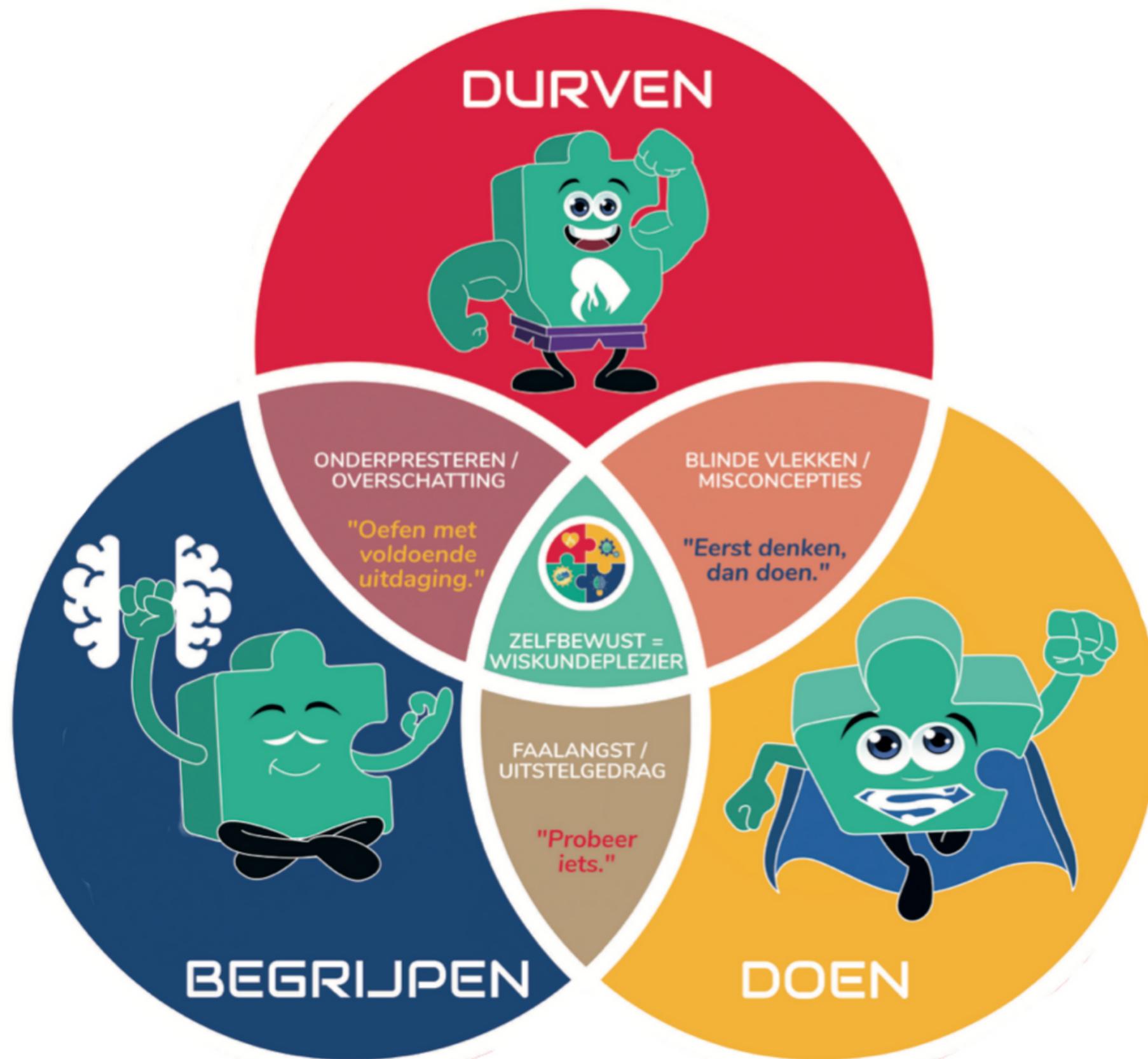
FAALANGST/
UITSTELGEDRAG

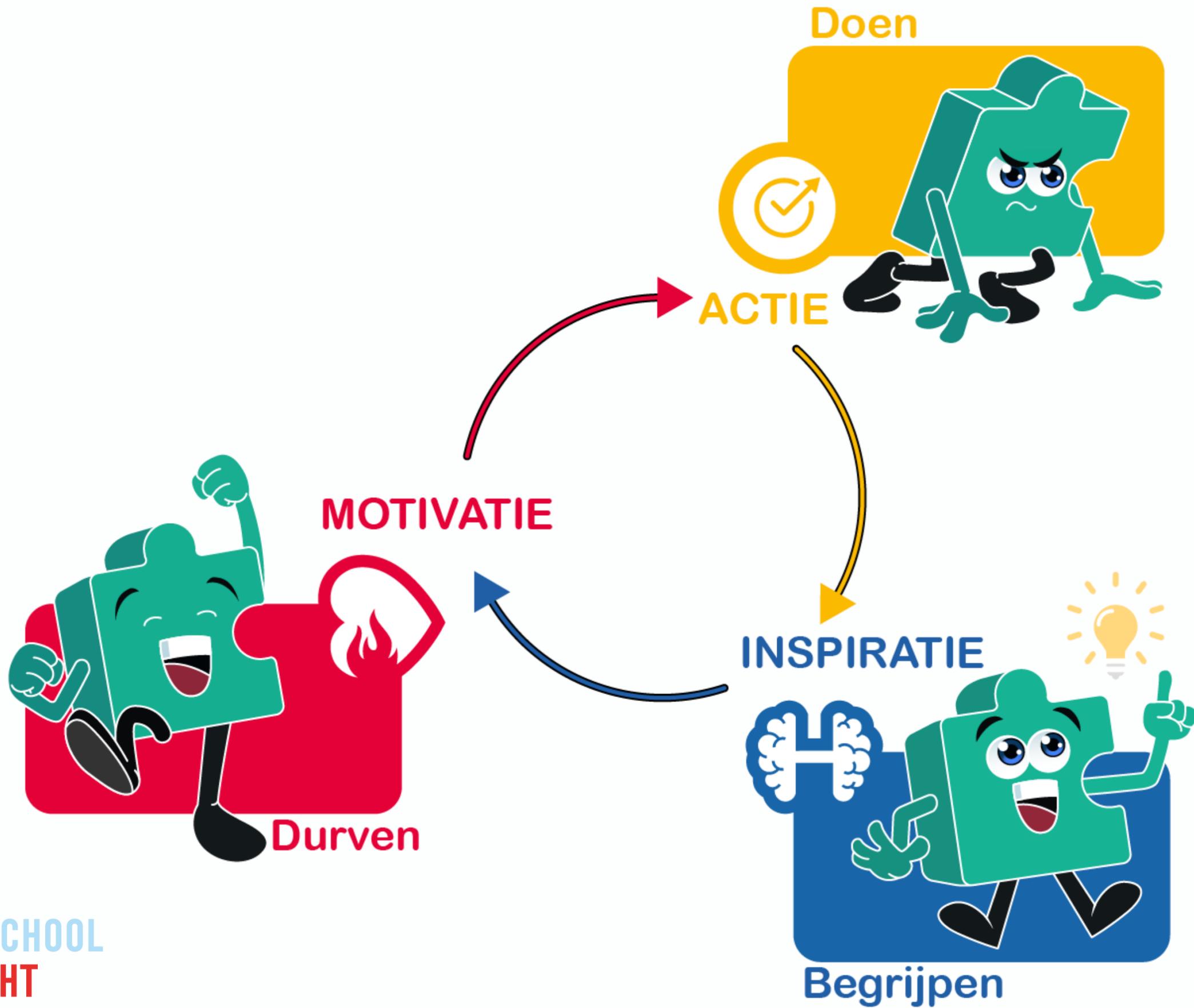

BETROKKENHEID/
WISKUNDEPLEZIER

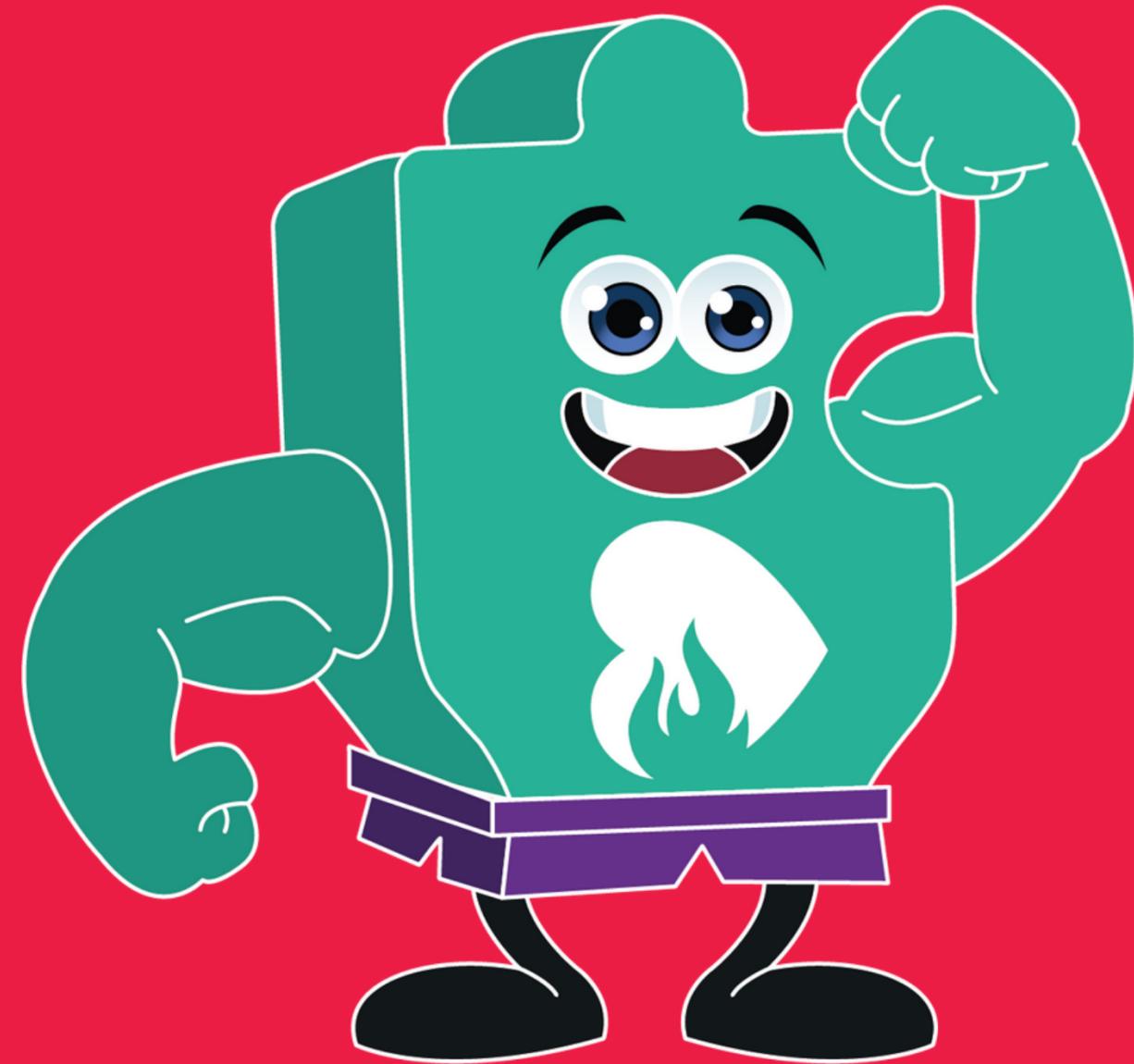
ONDERPRESTEREN/
OVERSCHATTING

KANSEN
DURVEN

FEEDBACK
BEGRIJPEN

~~DIJVEN~~

+

DOEN

+

BEGRIJPEN

=

AFHANKELIJK/PASSIEF/
ONZEKER

DURVEN

+

~~DEN~~

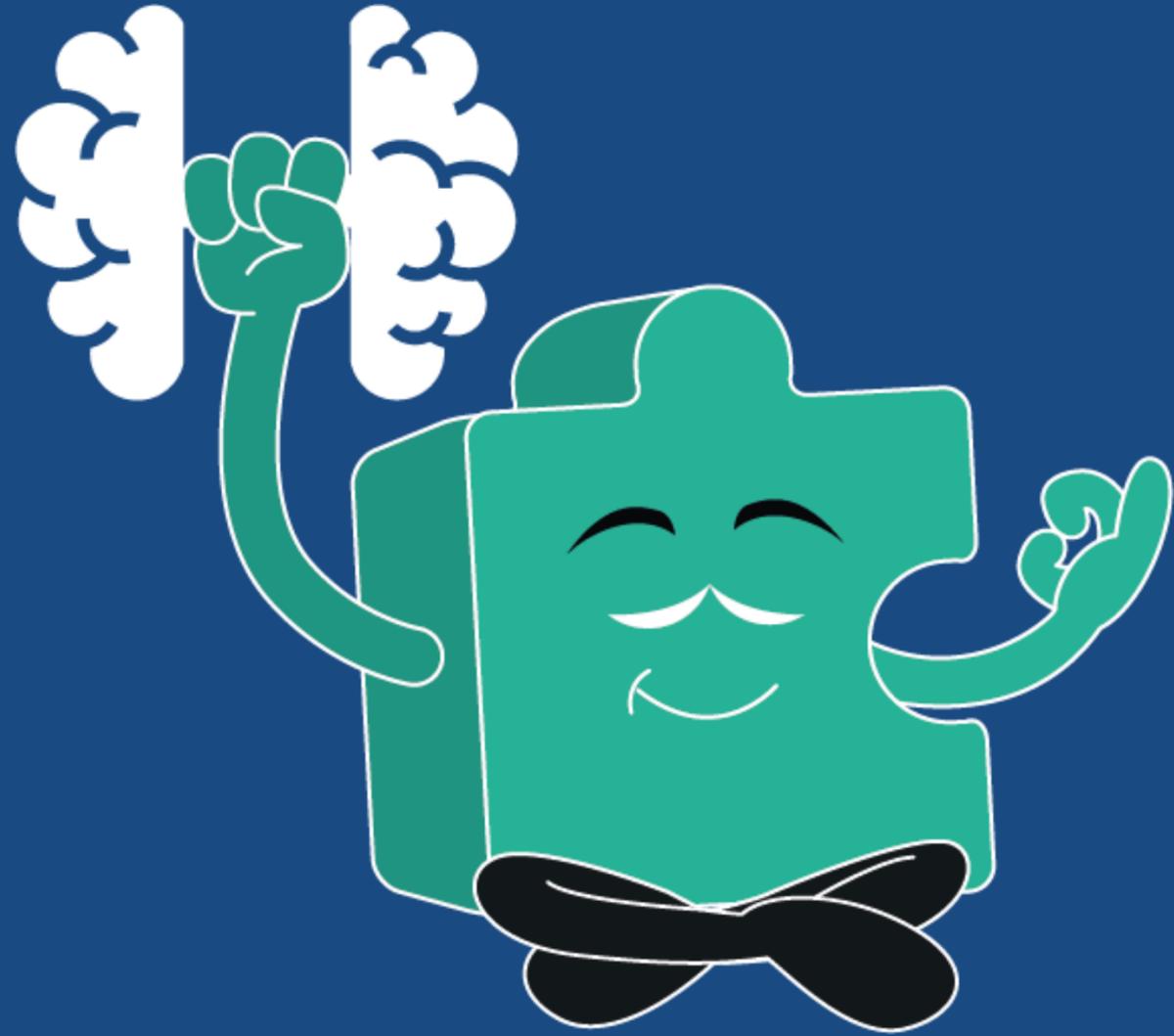
+

BEGRIJPEN

=

ZELFOVERSCHATTING/
ONGEMOTIVEERD

DURVEN

+

DOEN

+

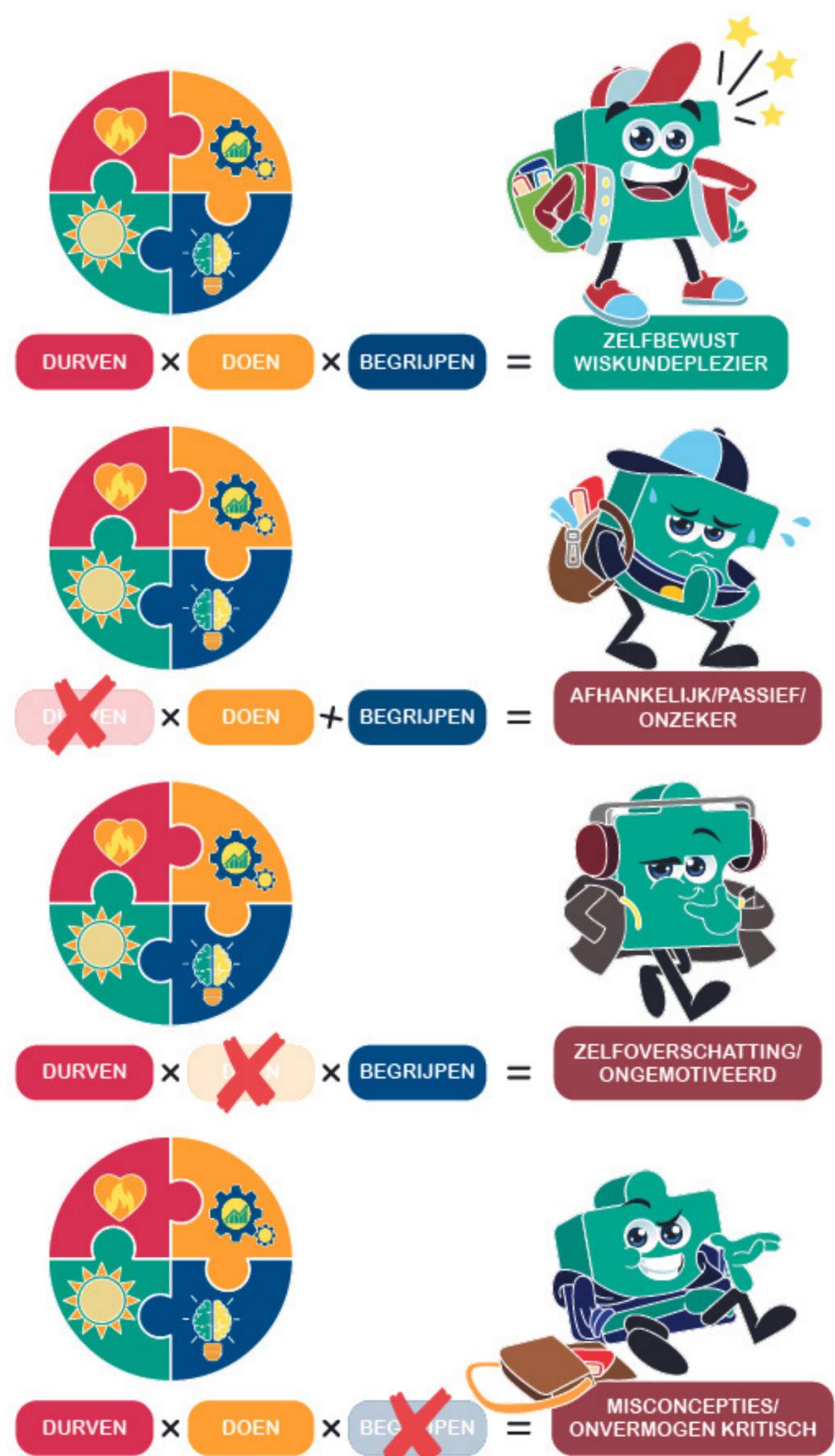
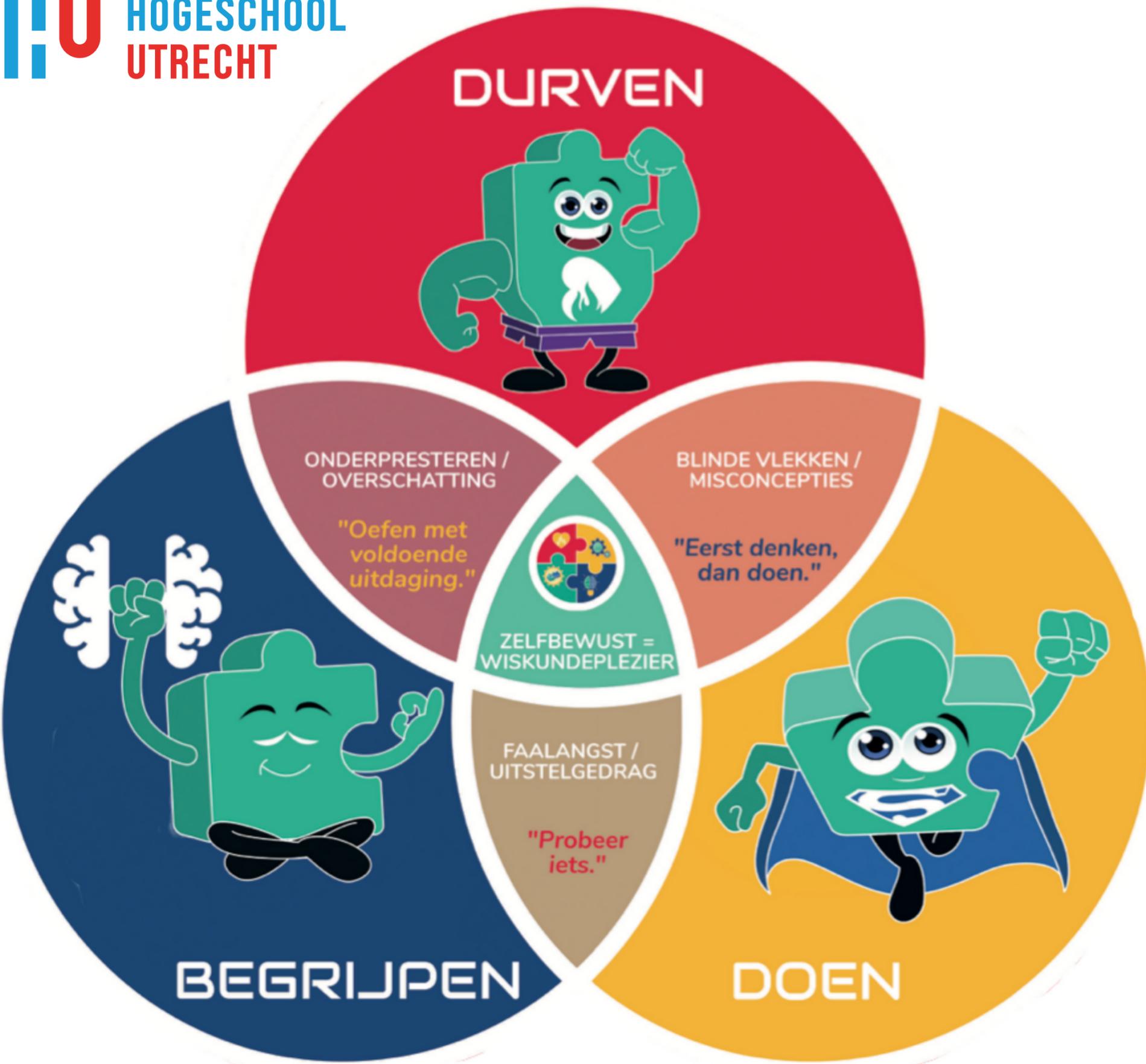
BEGRIJPEN

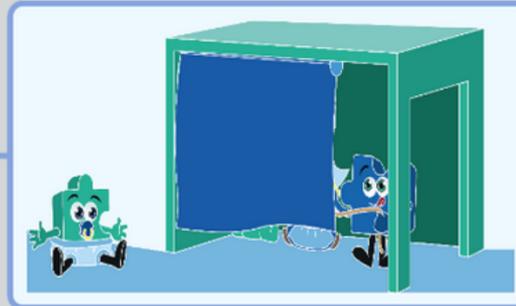
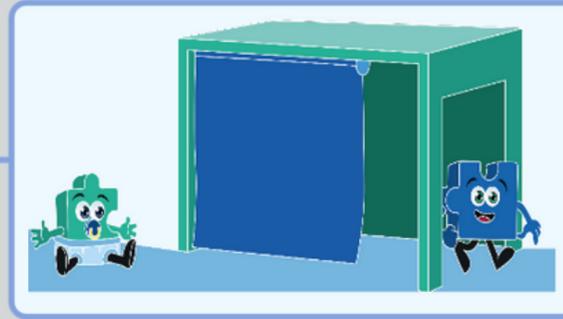
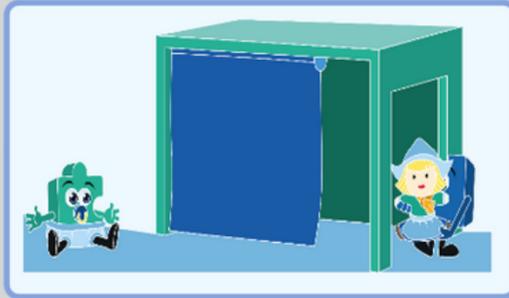
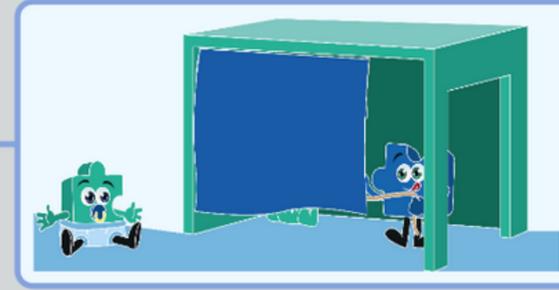
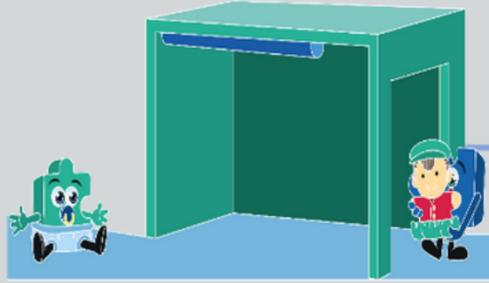

=

MISCONCEPTIES/
ONVERMOGEN KRITISCH

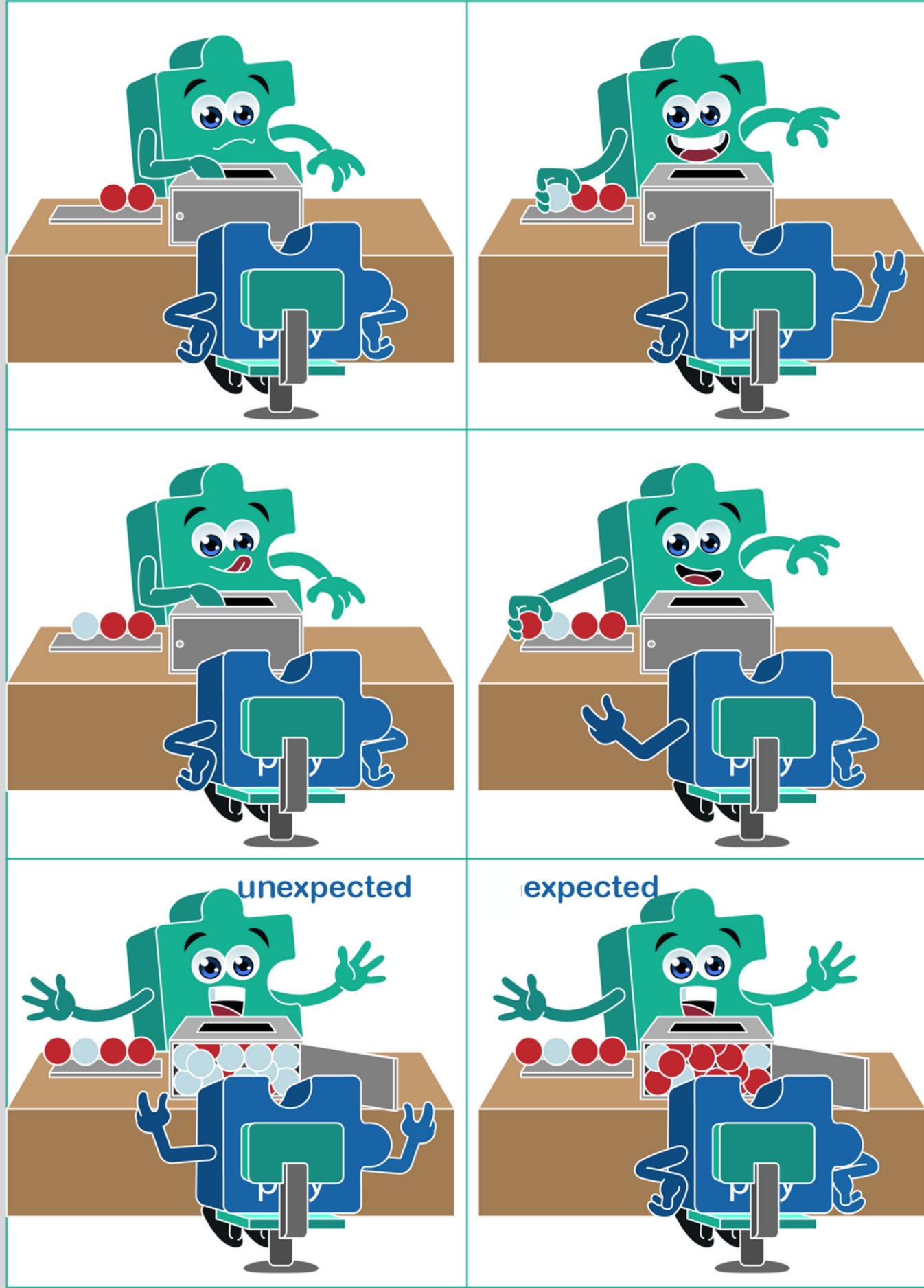

de baby verwacht
2 poppen te zien

1 pop? dat komt als
een verrassing!

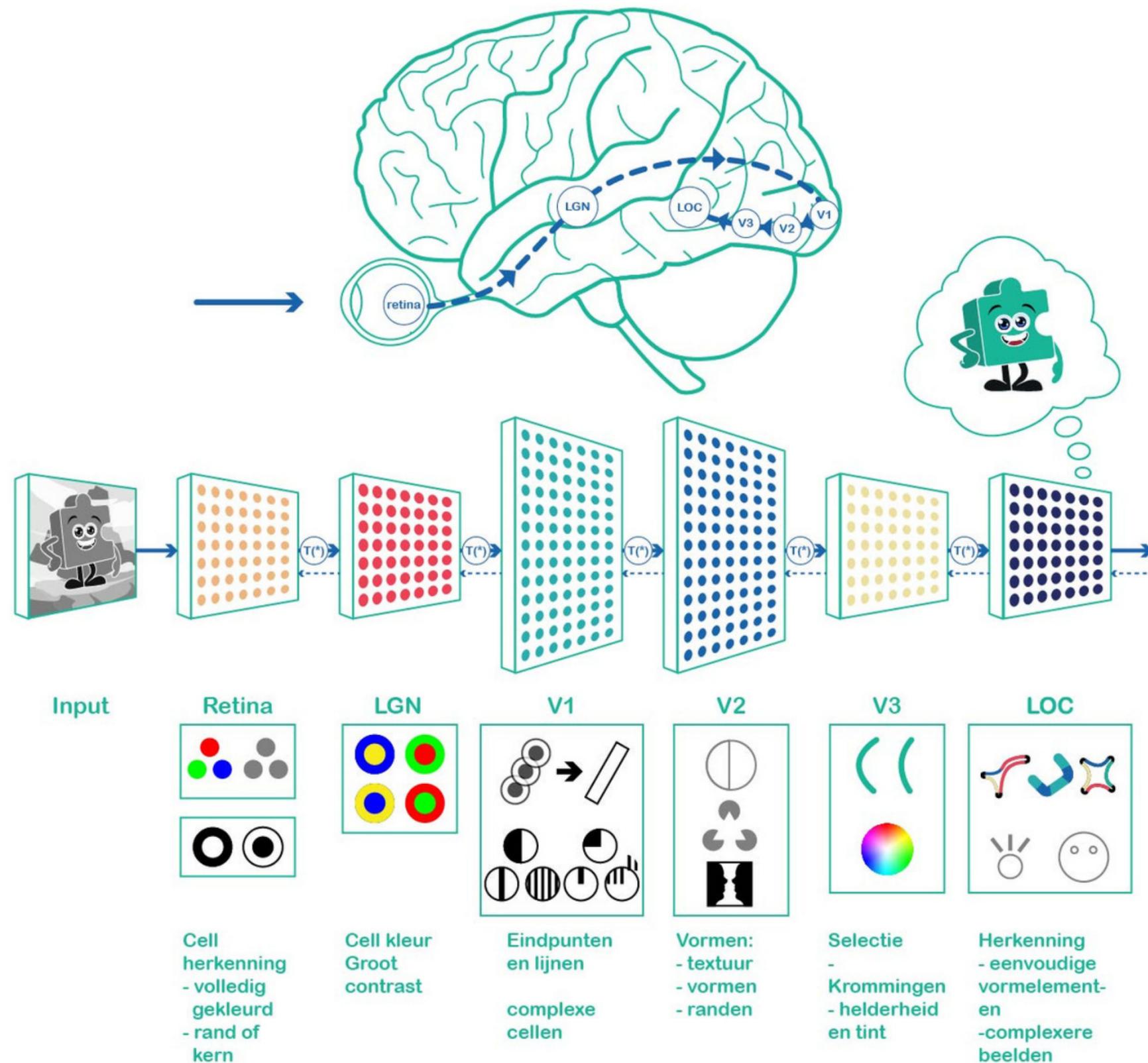

PANAMA-CONFERENTIE 2022

CONCEPTUELE HERCATEGORISERING: UPDATE JE GEDACHTEN

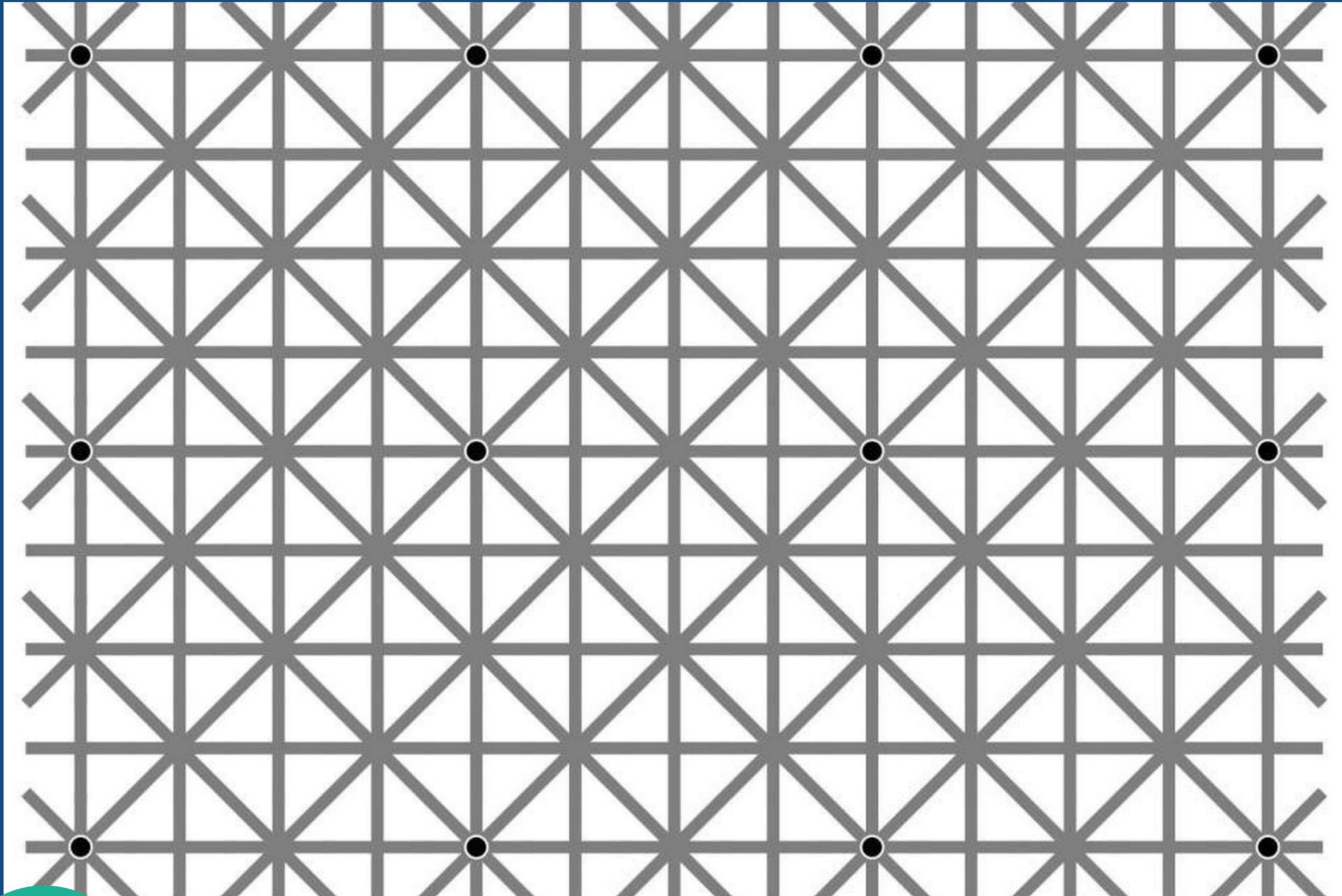
Visuele perceptie

Kenmerken worden gedetecteerd
 Kenmerken stimulus worden tot een geheel gevormd (selectieve aandacht)
 Elementen in visuele veld die geen aandacht krijgen activeren alleen primaire kenmerken
 Er worden van deze kenmerken afzonderlijke 'kaarten' gevormd
 Kaarten worden geïntegreerd door verwerkingsstadium

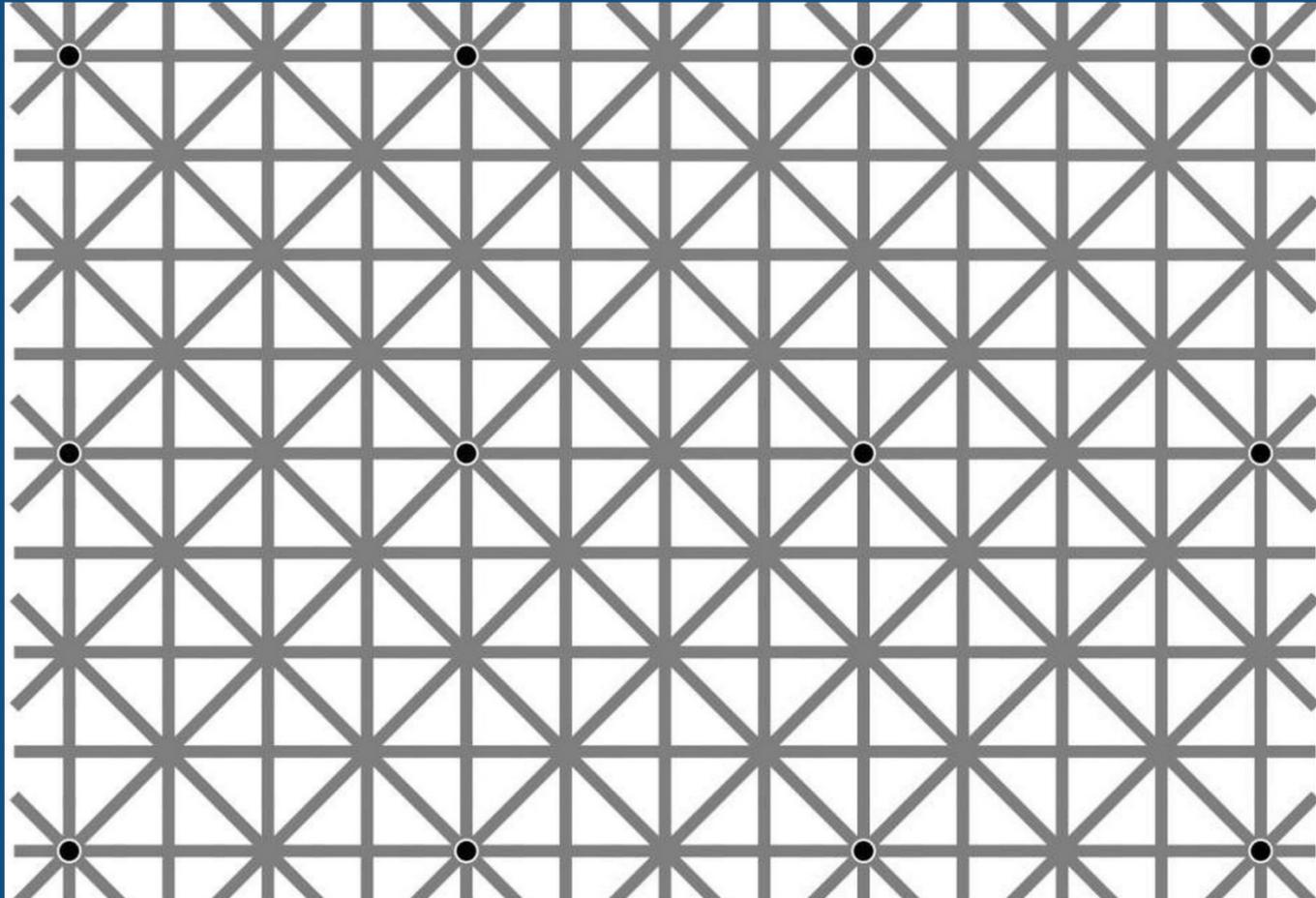

HERSENNEN ZIJN SUPER- COMPUTERS

Visuele perceptie (blinde vlek)

Hersenen zijn
lui/geoptimaliseerd in
energie besparen.

Veranderingsblindheid

Het feit dat omdat we niet alles in onze omgeving bewust opnemen we sommige aspecten uit onze omgeving niet zullen opmerken.

Visuele perceptie

Oefening:

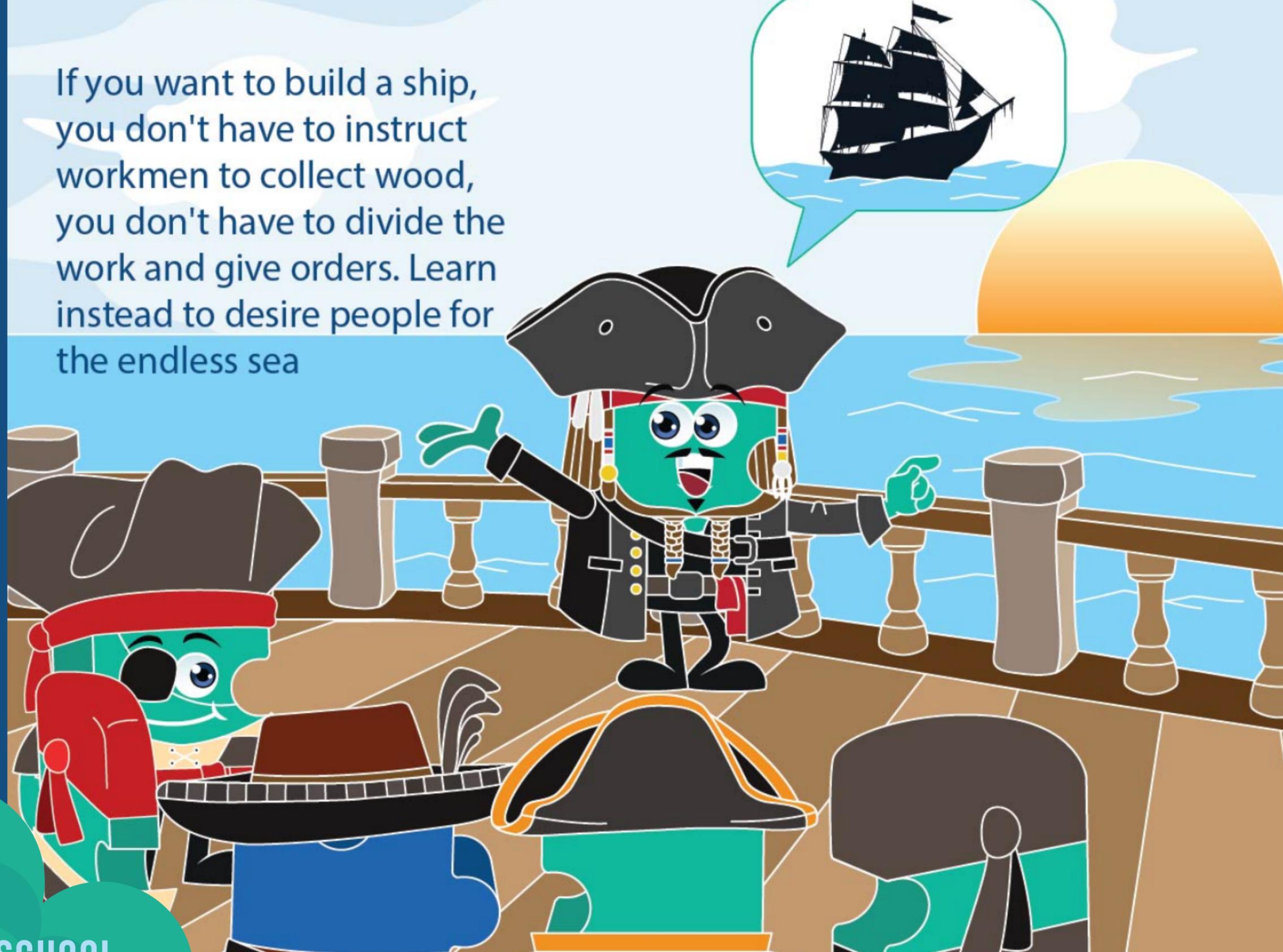
Vraag iemand om zoveel mogelijk items in een bepaalde kleur te zoeken om zich heen.

Dan met ogen dicht benoemen.

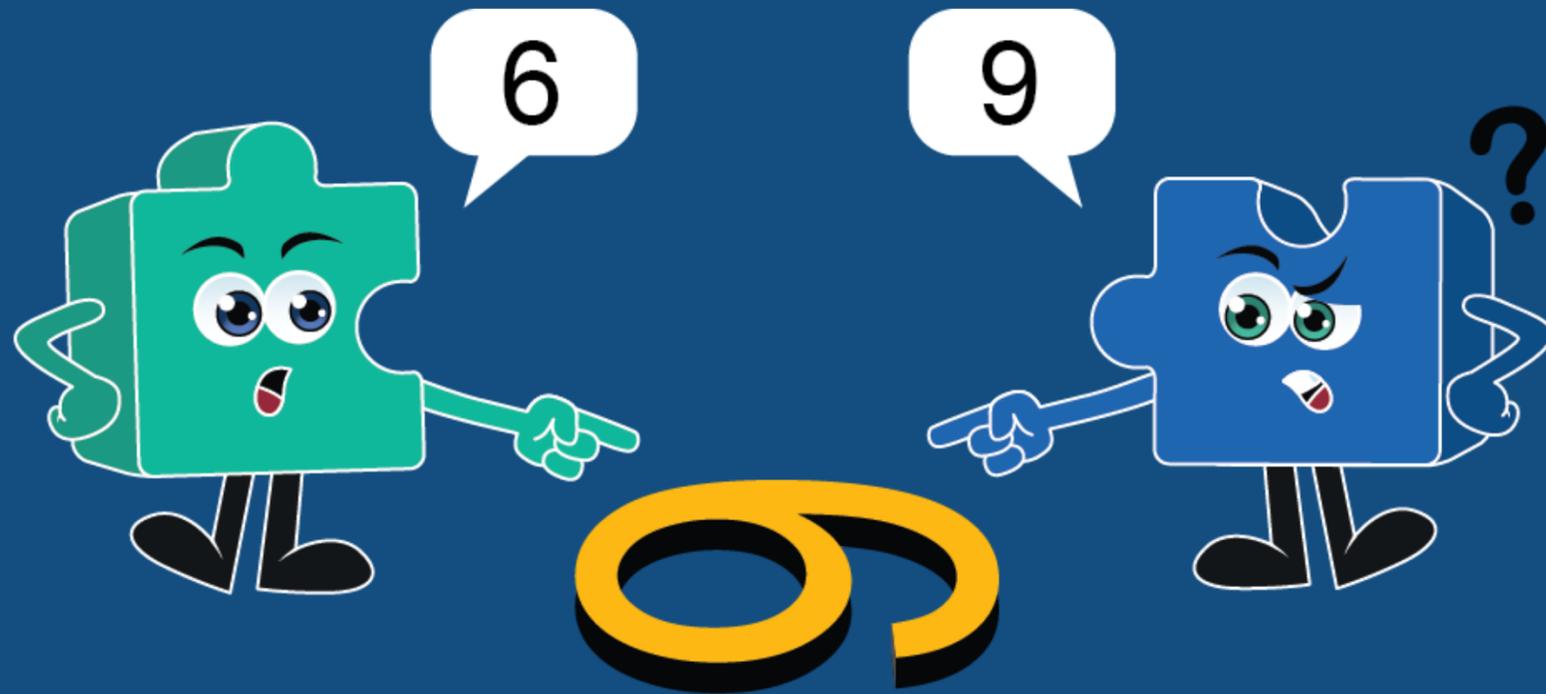
Vervolgens met ogen dicht benoemen items in andere kleur.

Bij ogen open vaak verrast.

If you want to build a ship,
you don't have to instruct
workmen to collect wood,
you don't have to divide the
work and give orders. Learn
instead to desire people for
the endless sea

Bayes theorie

Dat je gelijk hebt betekent nog niet dat ik het mis heb. Je hebt het alleen nog niet bekeken vanuit mijn positie.

SOLDAATMENTALITEIT

- gemotiveerd redeneren
- willen dat onze ideeën winnen
- angst en verlangen bepaalt hoe informatie geïnterpreteerd

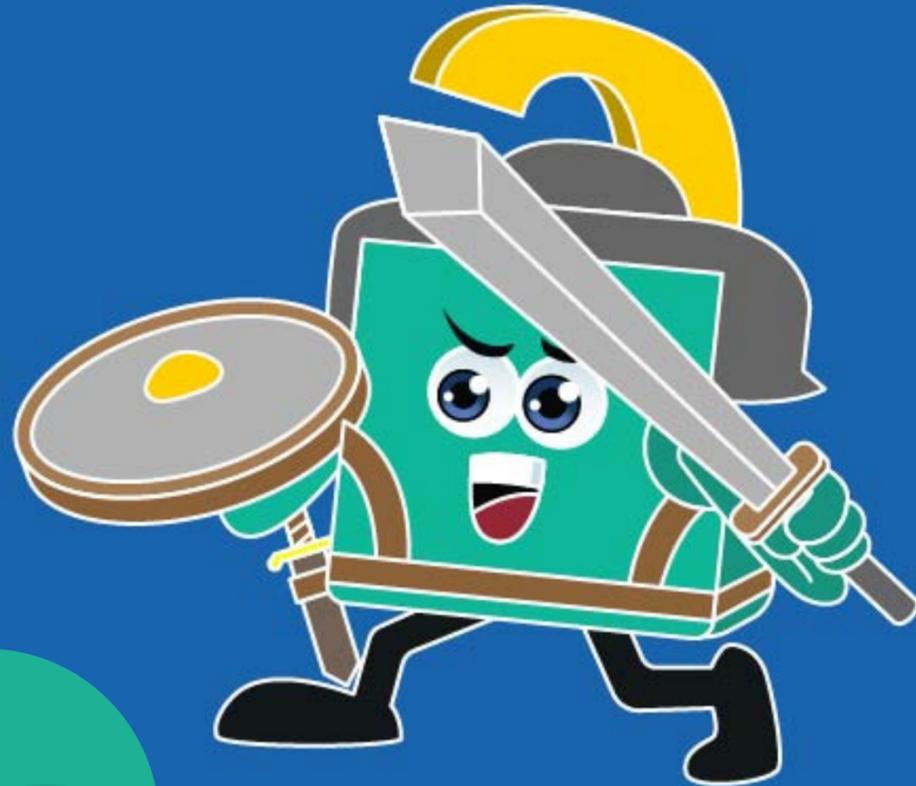
SCOUT MENTALITEIT

- zie de dingen zoals ze zijn
- begrijp de omstandigheden en conditie
- krijg een duidelijk beeld van de werkelijkheid

SOLDAATMENTALITEIT

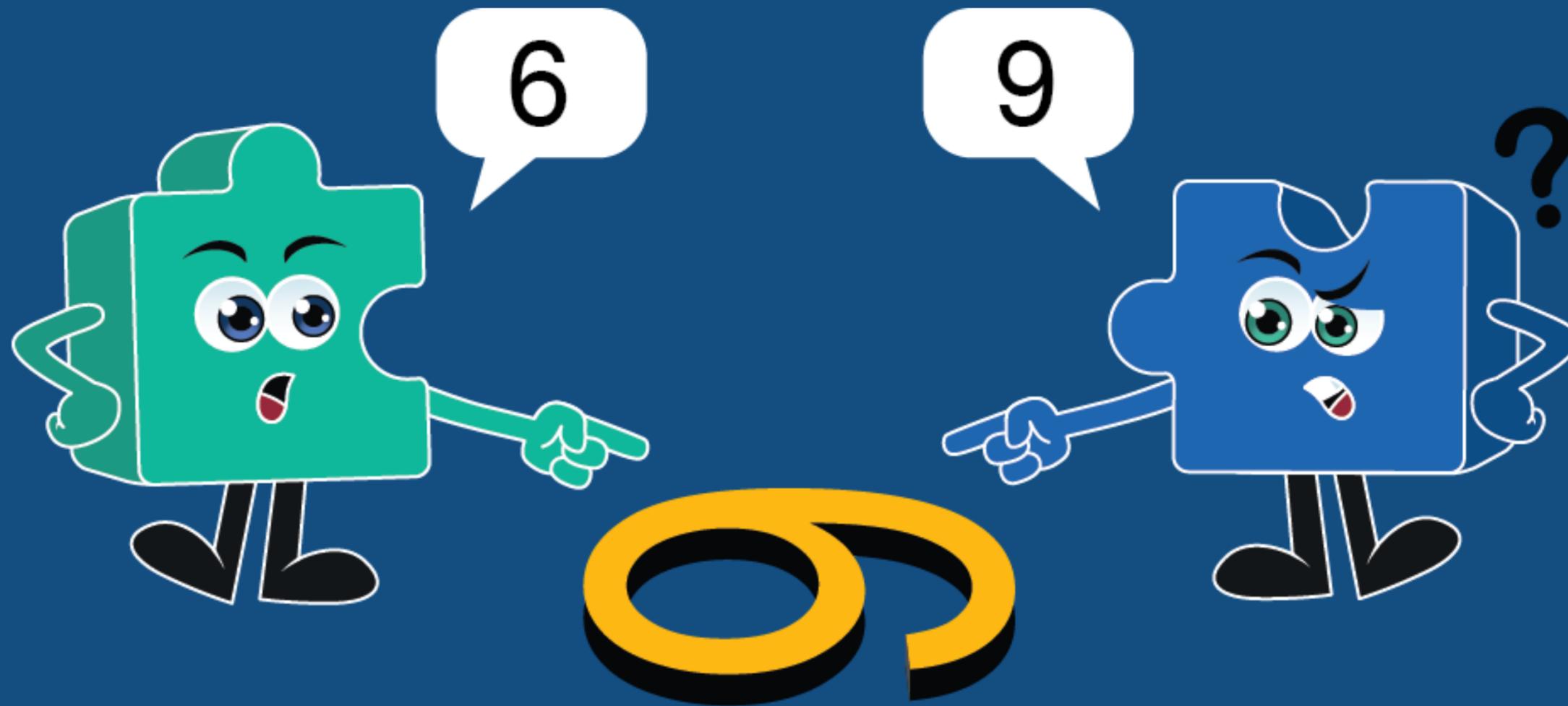
- gemotiveerd redeneren
- willen dat onze ideeën winnen
- angst en verlangen bepaalt hoe informatie geïnterpreteerd

SCOUT MENTALITEIT

- zie de dingen zoals ze zijn
- begrijp de omstandigheden en conditie
- krijg een duidelijk beeld van de werkelijkheid

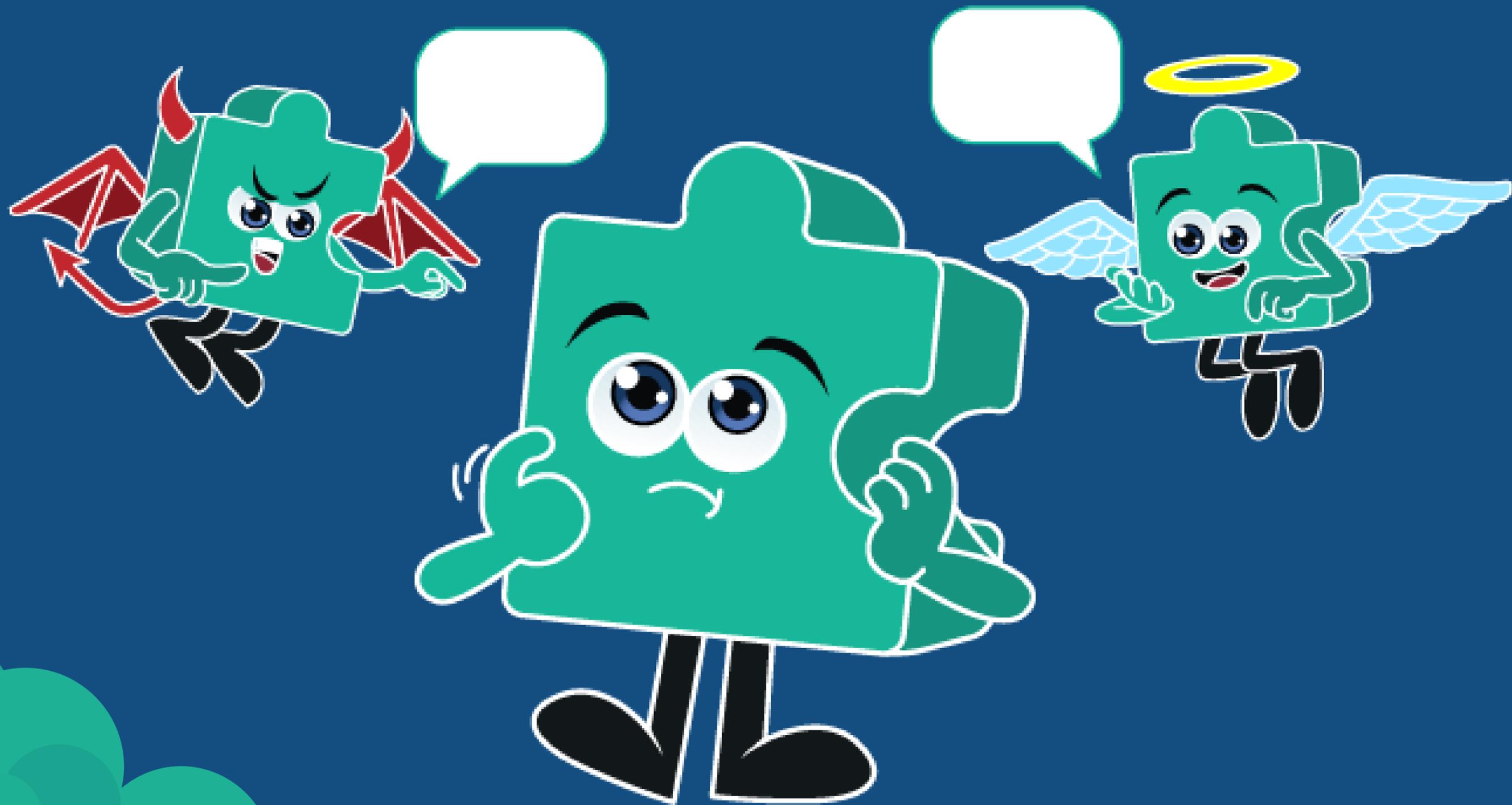

Dat je gelijk hebt betekent
nog niet dat ik het mis heb.
Je hebt het alleen nog niet
bekeken vanuit mijn positie.

Een valkuil bij het geven van instructie is de schijn van de herkenning. Leerlingen zien een docent iets voordoen en reproduceren dit zonder de verbandingen te leggen die noodzakelijk zijn om tot diepgaand begrip te komen. Het niet zelf mogen nadenken als kind, dat alles wordt voorgedaan, is onwenselijk. Het ontnemt al het plezier voor leerlingen.

JOUW IDENTITEIT ALS THERMOSTAAT

Jouw brein heeft de drang om jouw realiteit in lijn te brengen met jouw identiteit (= wie ben jij en wat geloof jij over jezelf). Blijvende veranderingen in je leven beginnen dus bij het veranderen van jouw identiteit.

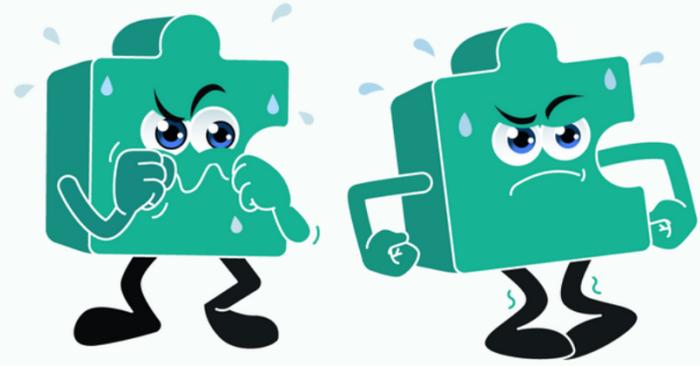

Snel toenemende angst motiveert een drang om te ontsnappen

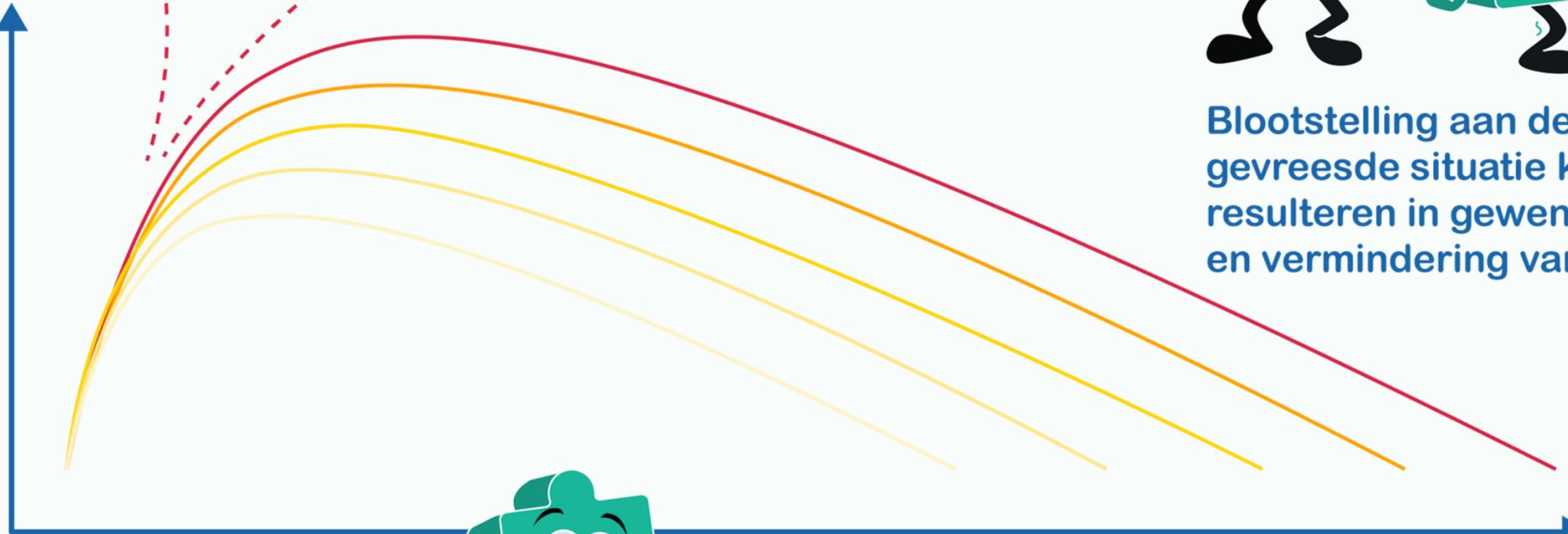
Een veel voorkomende (foute) verwachting is dat angst zal blijven toenemen

Blootstelling aan de gevreesde situatie kan resulteren in gewenning en vermindering van angst

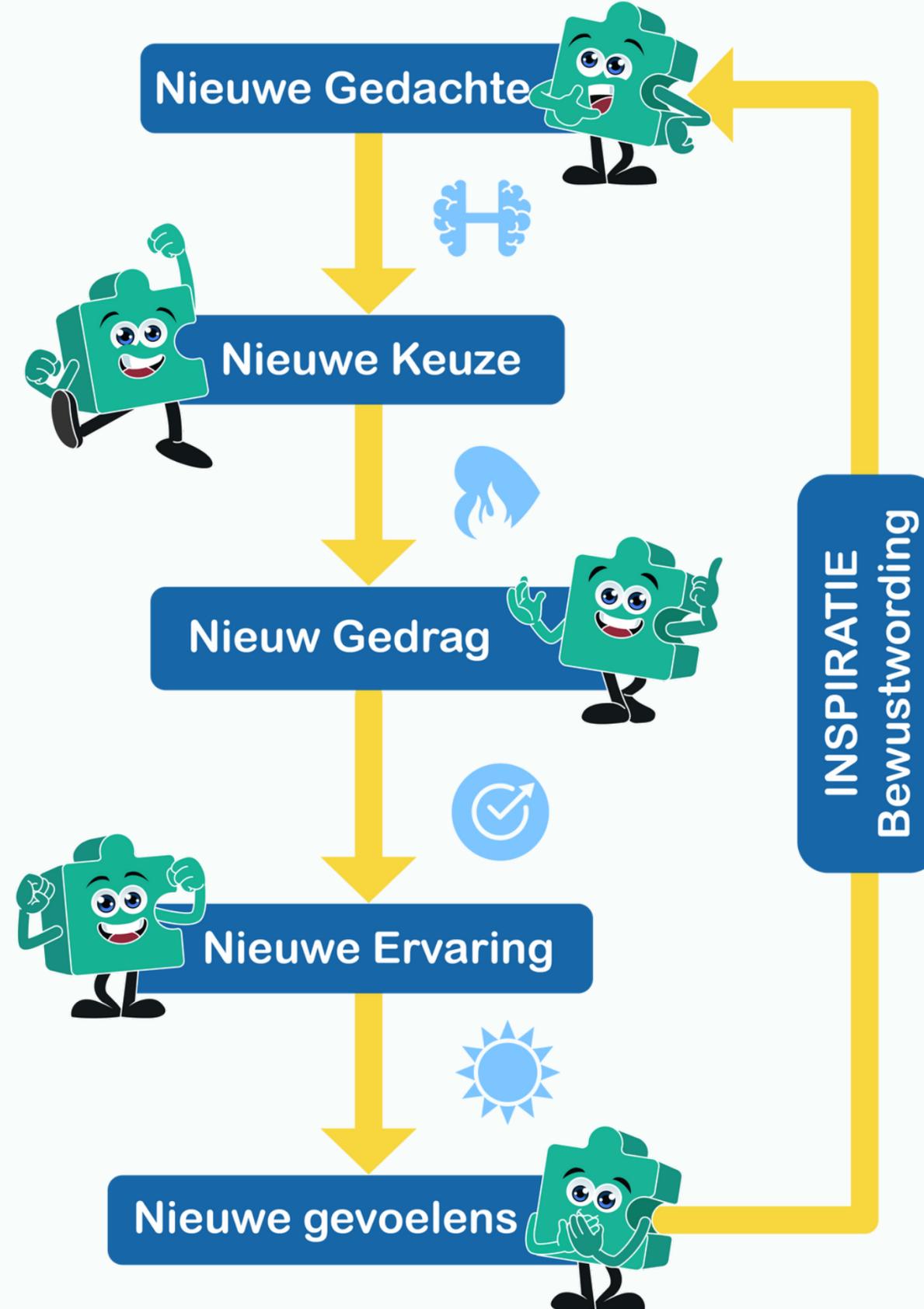
Angst

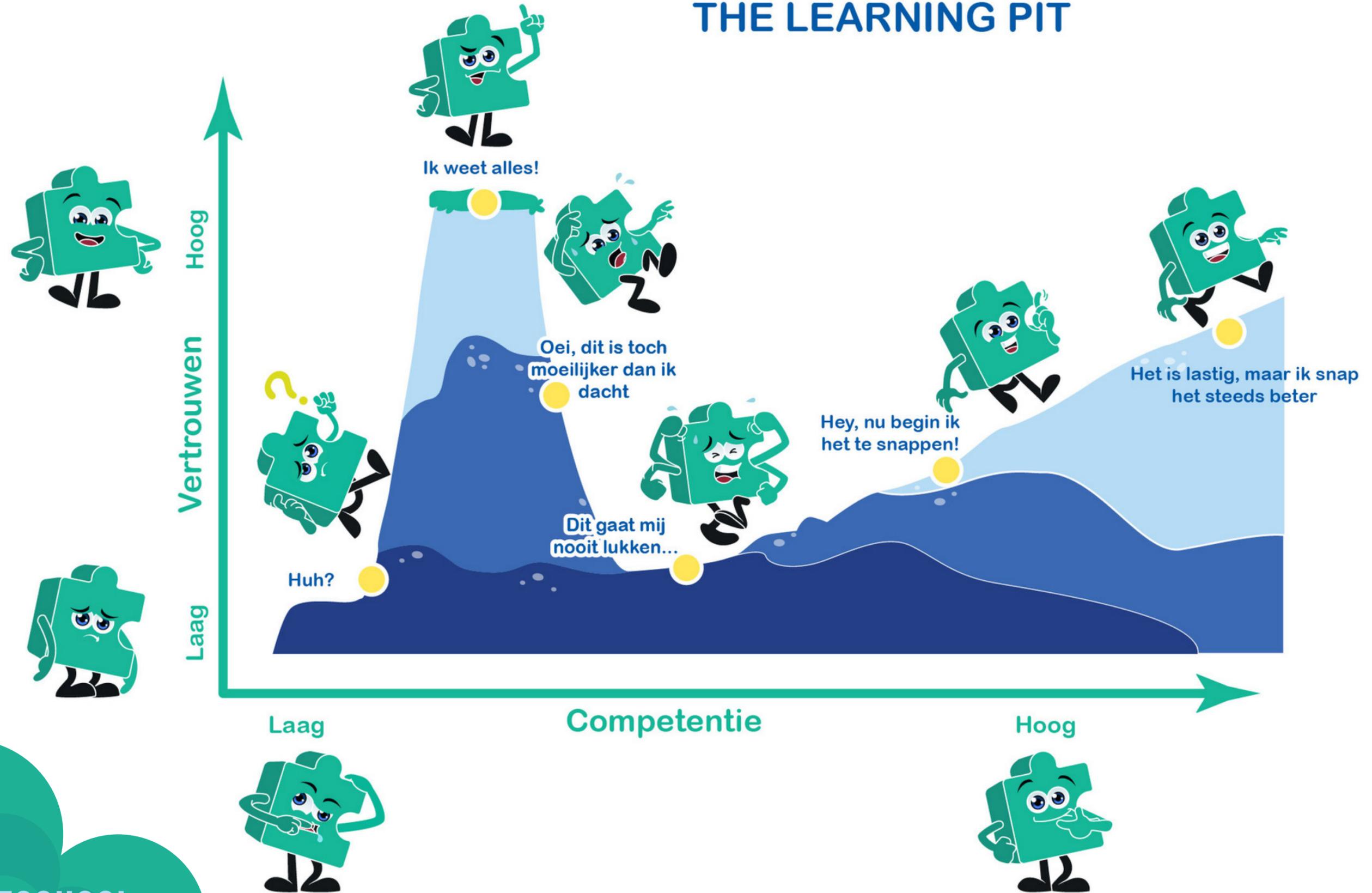
Tijd

Angst vermindert meestal sneller na herhaalde blootstelling

THE LEARNING PIT

Children Can Solve Bayesian Problems: The Role of Representation in Mental Computation

Liqi Zhu¹

Institute of Psychology, Chinese Academy of Sciences, Beijing

Gerd Gigerenzer

Max Planck Institute for Human Development, Berlin

Abstract. Can children reason the Bayesian way? We argue that the answer to this question depends on how numbers are represented, because a representation can do part of the computation. We test, for the first time, whether Bayesian reasoning can be elicited in children by means of natural frequencies. We show that when information was presented to fourth, fifth, and sixth graders in terms of probabilities, their ability to estimate the Bayesian posterior probability was zero. Yet when the same information was presented in natural frequencies, Bayesian reasoning showed a steady increase from fourth to sixth grade, reaching an average level of 19%, 39%, and 53%, respectively, in two studies. Sixth graders' performance with natural frequencies matched the performance of adults with probabilities. But this general increase was accompanied by striking individual differences. More than half of the sixth graders solved most or all problems, whereas one third could not solve a single one. An analysis of the children's responses provides evidence for the use of three non-Bayesian strategies. These follow an overlapping wave model of development and continue to be observed in the minds of adults. More so than adults' probabilistic reasoning, children's reasoning depends on a proper representation of information.

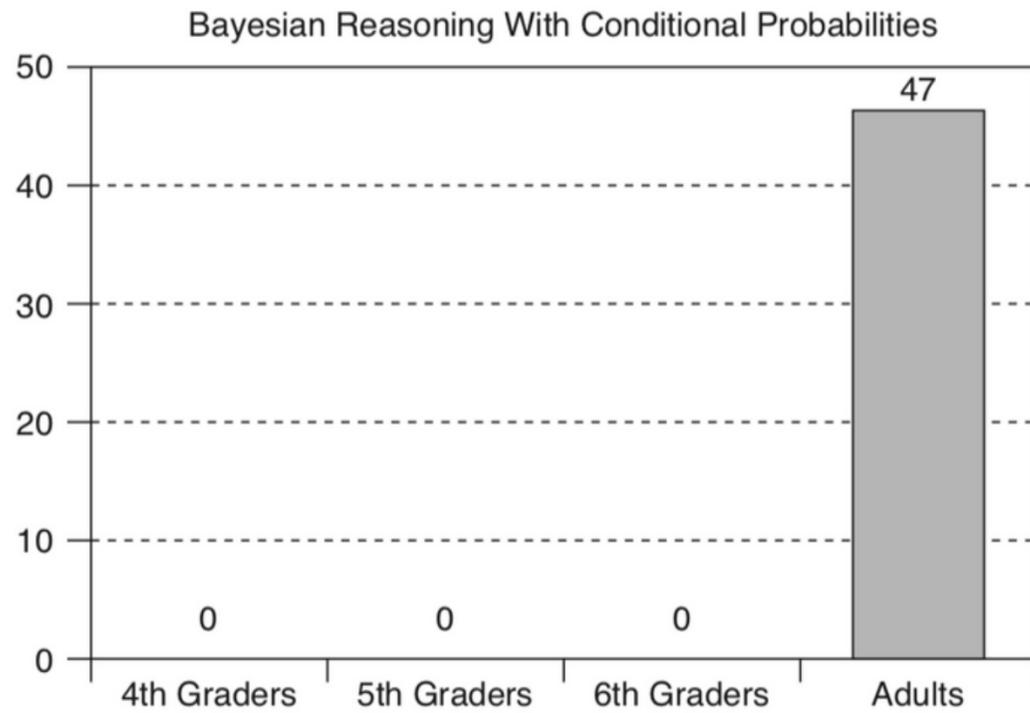

Figure 2. Percentage of Bayesian solutions with conditional probabilities. Based on 60 participants (10 in each of the children groups and 30 adults) and 10 problems, there were a total of 600 individual problems. None of the children could solve any of the problems.

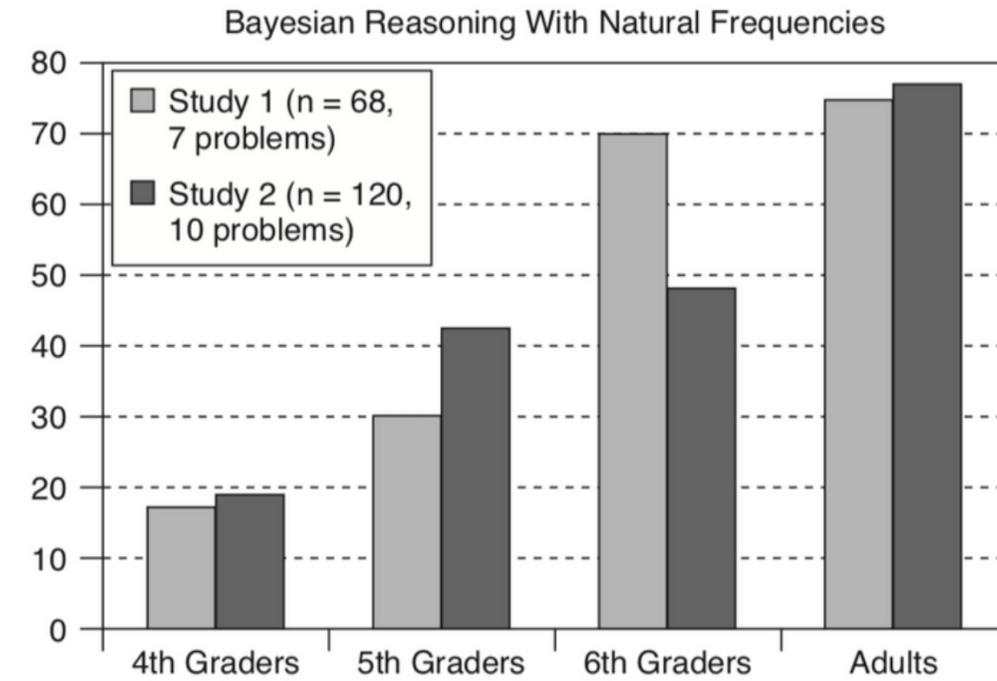
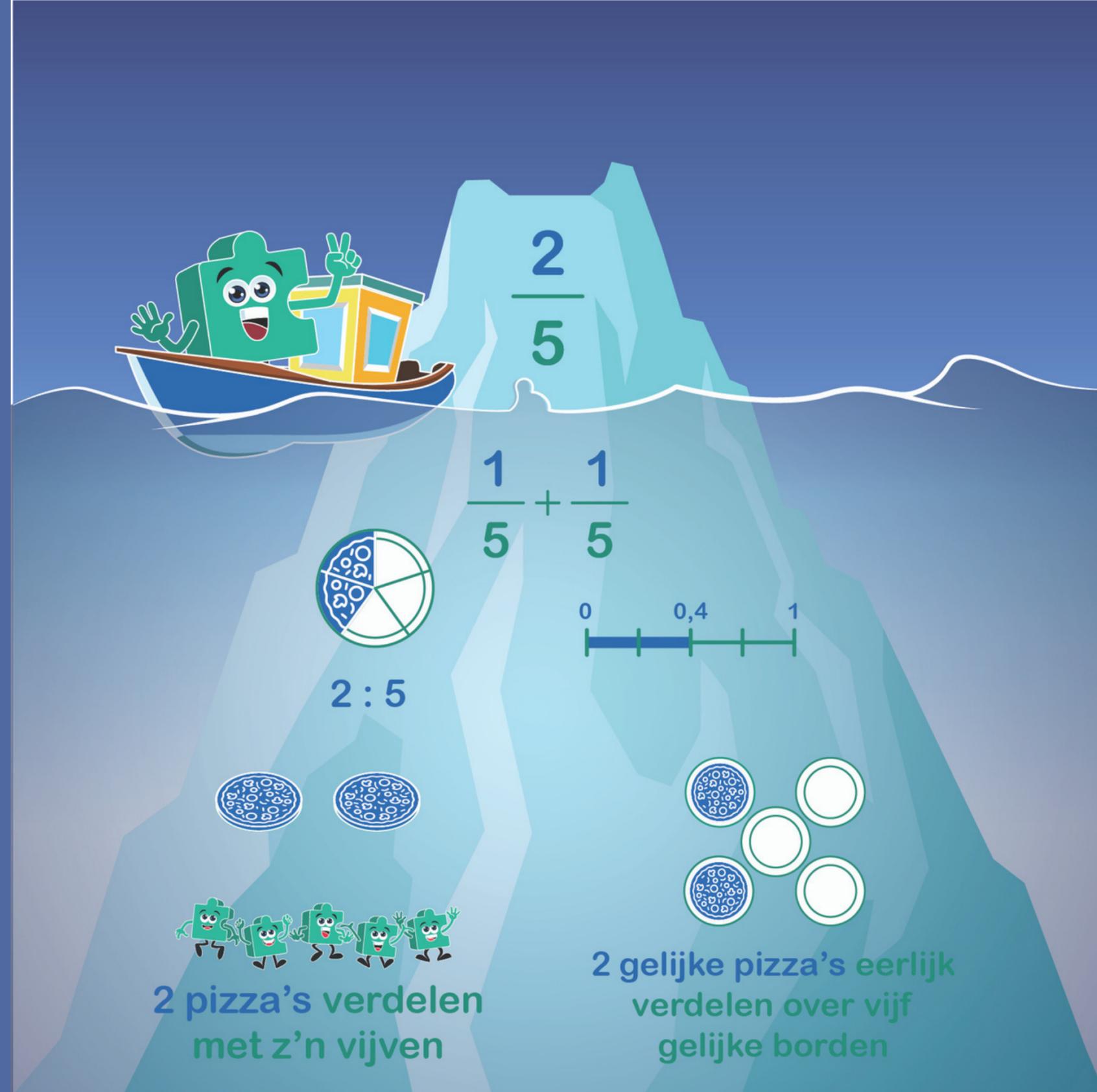
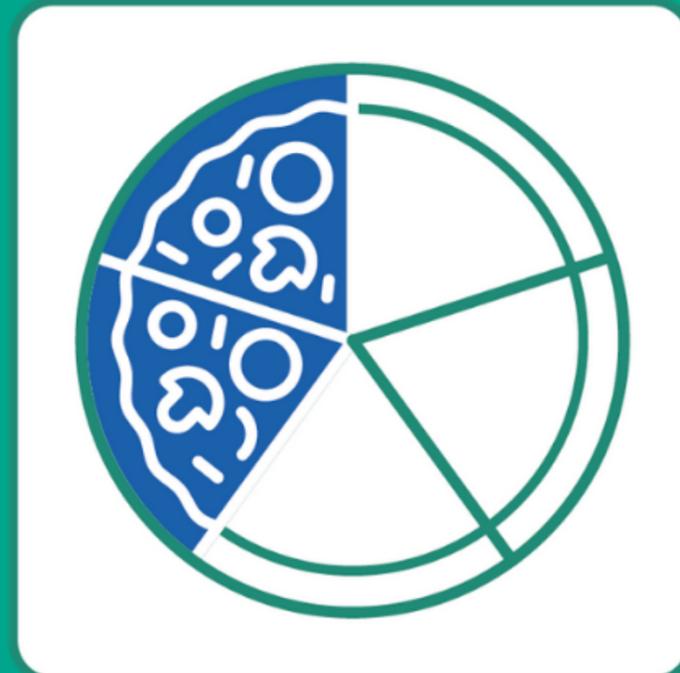
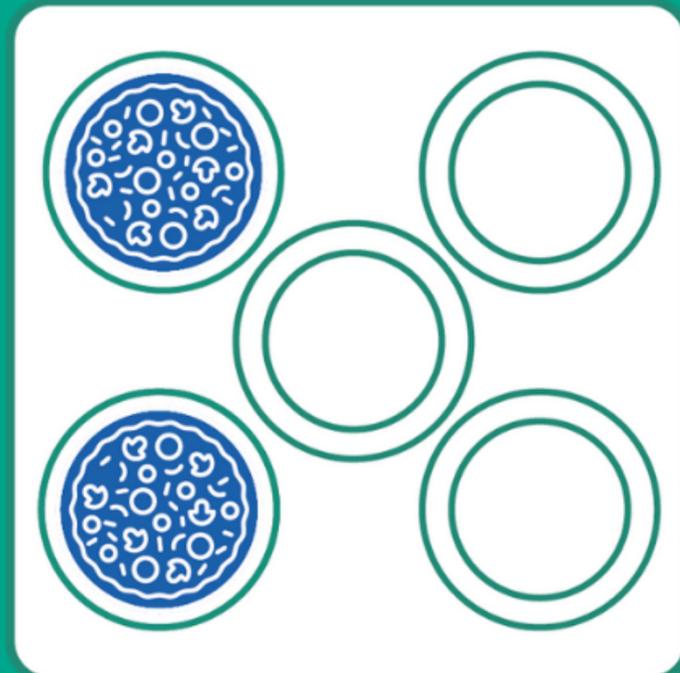
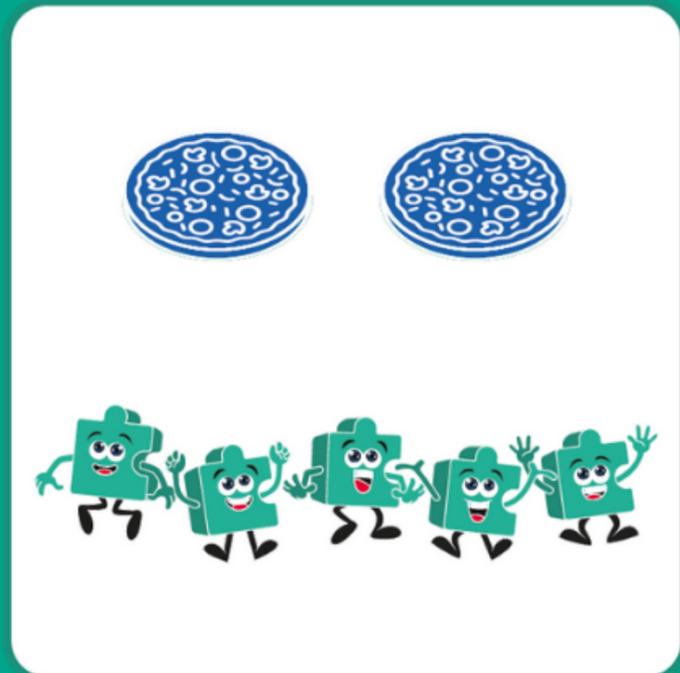
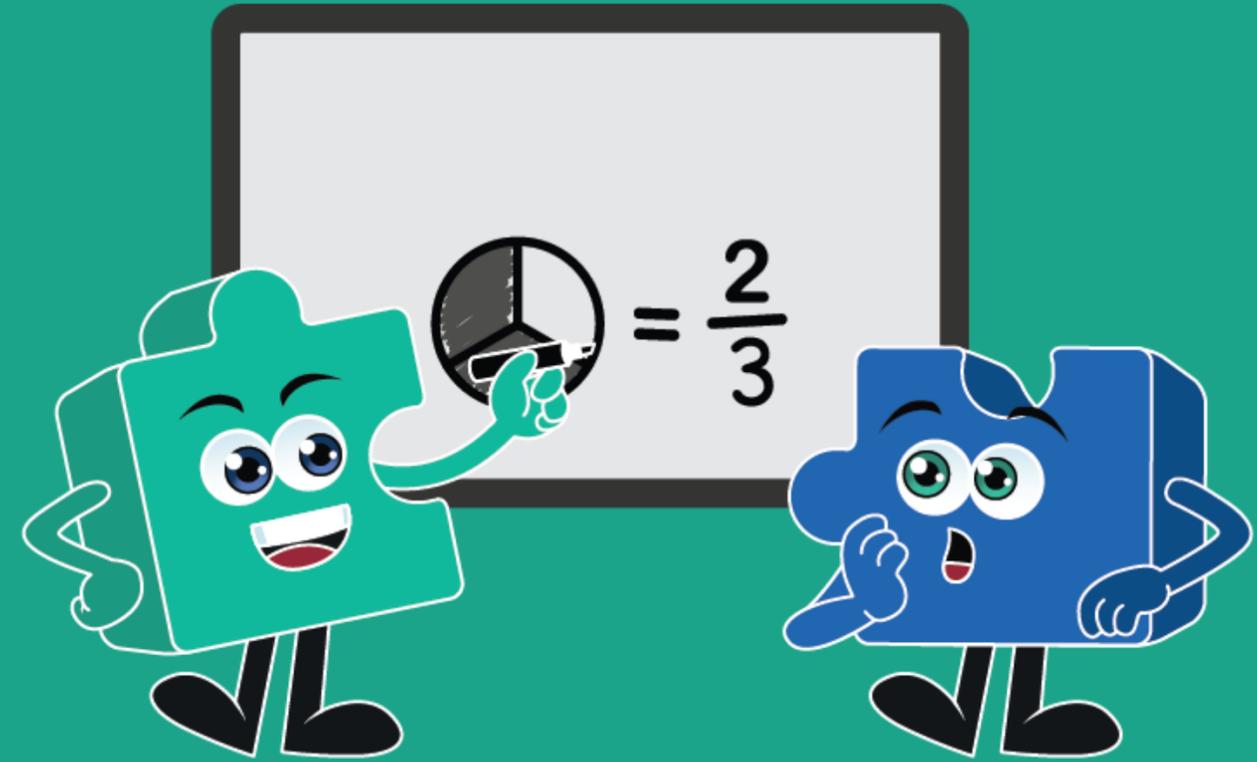
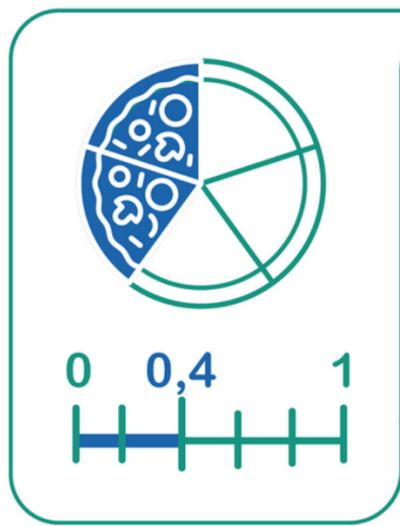

Figure 3. Percentage of Bayesian solutions with natural frequencies. In Study 1, there were 16, 15, 14, and 23 participants in the four age groups, respectively. In Study 2, there were 30 participants in each group. The total number of individual problems (natural frequency representations) was 476 in Study 1, and 1,200 in Study 2.

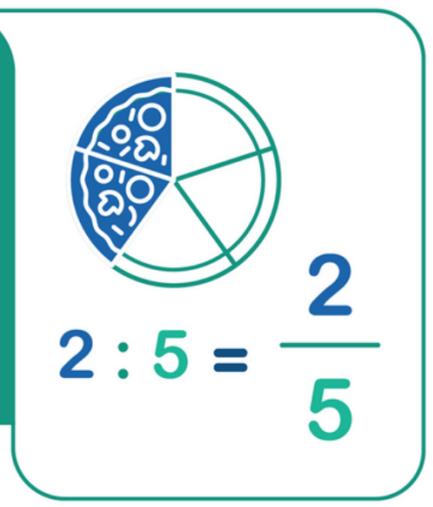

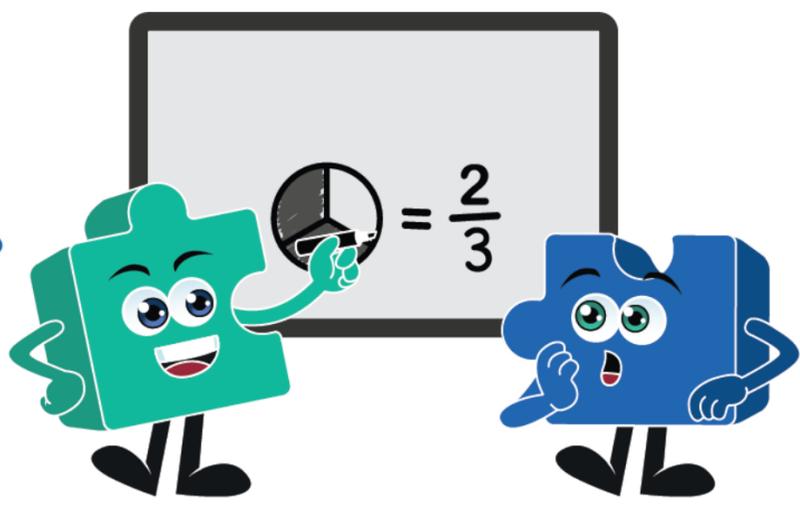
Contextgebonden oplossing

Terugvertalen

Wiskundige oplossing

Valideren

Verticaal Mathematiseren

2 pizza's verdelen met z'n vijven

Realistisch probleem

Horizontaal Mathematiseren

Wiskundig probleem

2 gelijke pizza's eerlijk verdelen over vijf gelijke borden

DELEN KOPPELEN
1-4 spelers Leeftijd 4+

Spel met 20 kaarten. De kaarten zijn verdeeld in 4 groepen van 5 kaarten. Elke groep heeft een ander aantal koppen (1, 2, 3, 4). De kaarten worden omgedraaid en de kinderen moeten de kaarten koppelen op basis van het aantal koppen.

SAMEN EEN
1-4 spelers Leeftijd 4+

Spel met 20 kaarten. De kaarten zijn verdeeld in 4 groepen van 5 kaarten. Elke groep heeft een ander aantal koppen (1, 2, 3, 4). De kaarten worden omgedraaid en de kinderen moeten de kaarten koppelen op basis van het aantal koppen.

VREEMDE KOPPELS MEMORY
1-4 spelers Leeftijd 5+

Spel met 20 kaarten. De kaarten zijn verdeeld in 4 groepen van 5 kaarten. Elke groep heeft een ander aantal koppen (1, 2, 3, 4). De kaarten worden omgedraaid en de kinderen moeten de kaarten koppelen op basis van het aantal koppen.

BREKEN OF BARSTEN
2-4 spelers Leeftijd 7+

Spel met 20 kaarten. De kaarten zijn verdeeld in 4 groepen van 5 kaarten. Elke groep heeft een ander aantal koppen (1, 2, 3, 4). De kaarten worden omgedraaid en de kinderen moeten de kaarten koppelen op basis van het aantal koppen.

$$\frac{5}{6}$$

$$\frac{4}{5}$$

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{3}$$

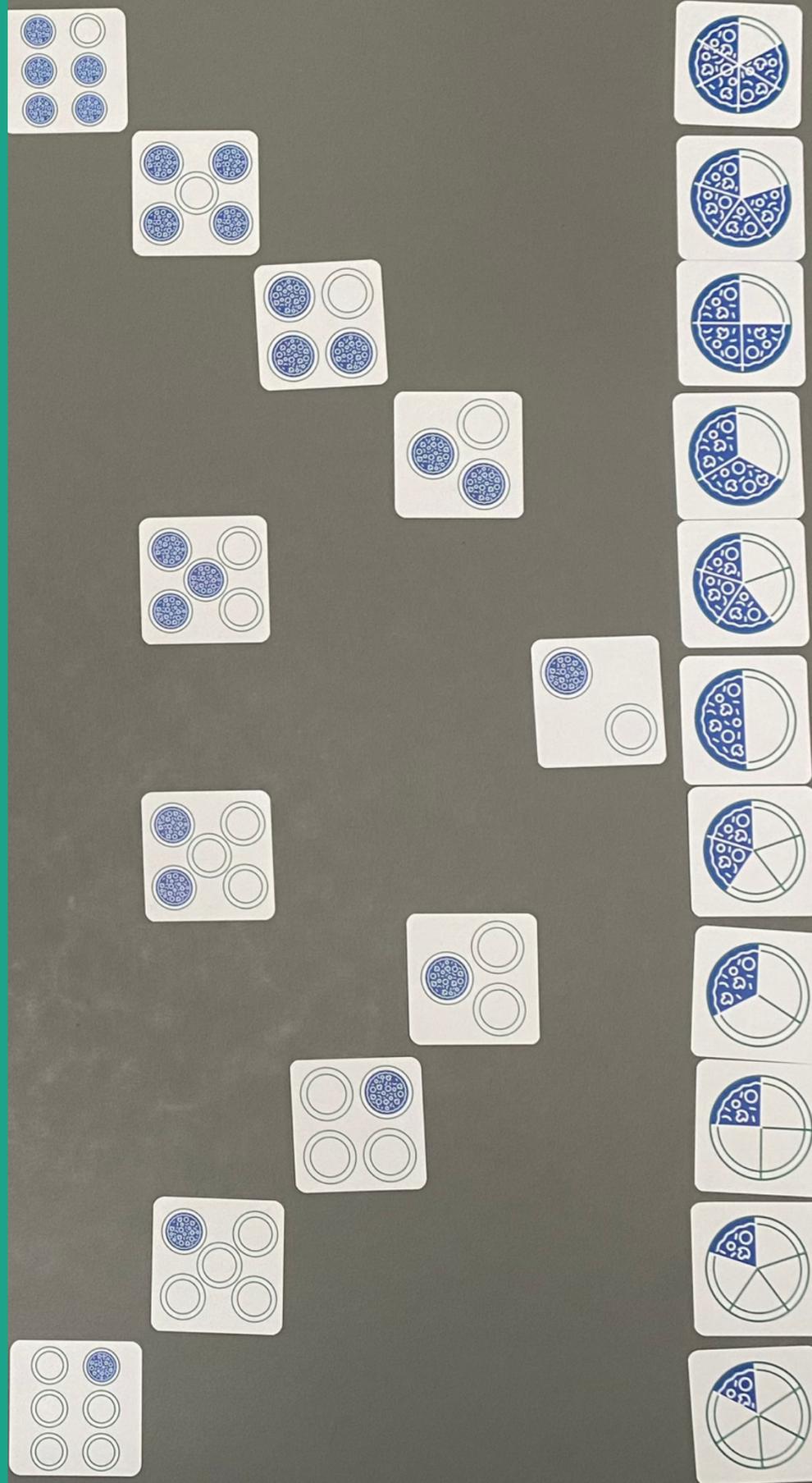
$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{6}$$

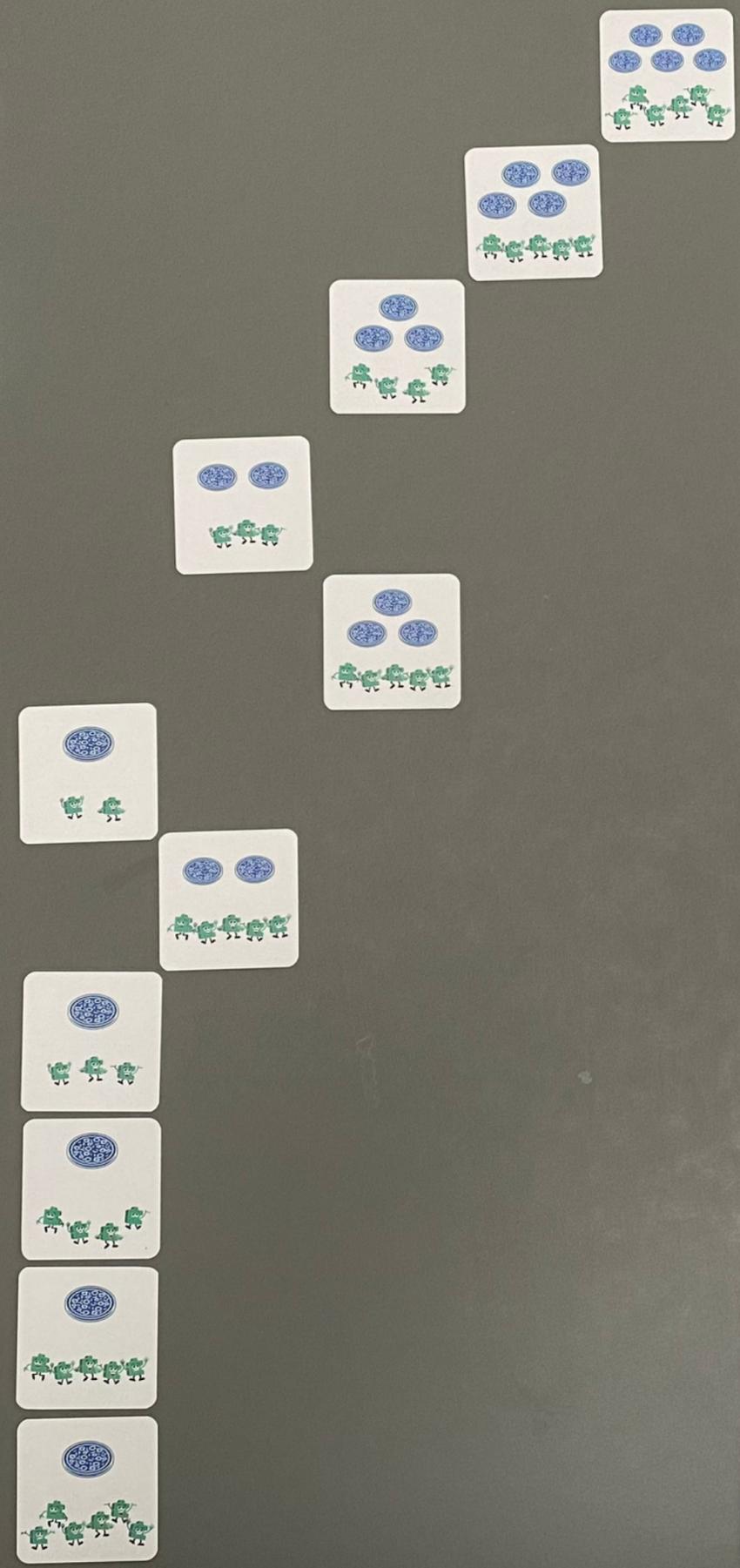

DELEN KOPPELEN
1-4 spelers. Leeftijd 4+
Doel: Speel met...
Regels: ...
Dit spel wordt gespeeld met...
Speel ook met de...
Speel ook met de...

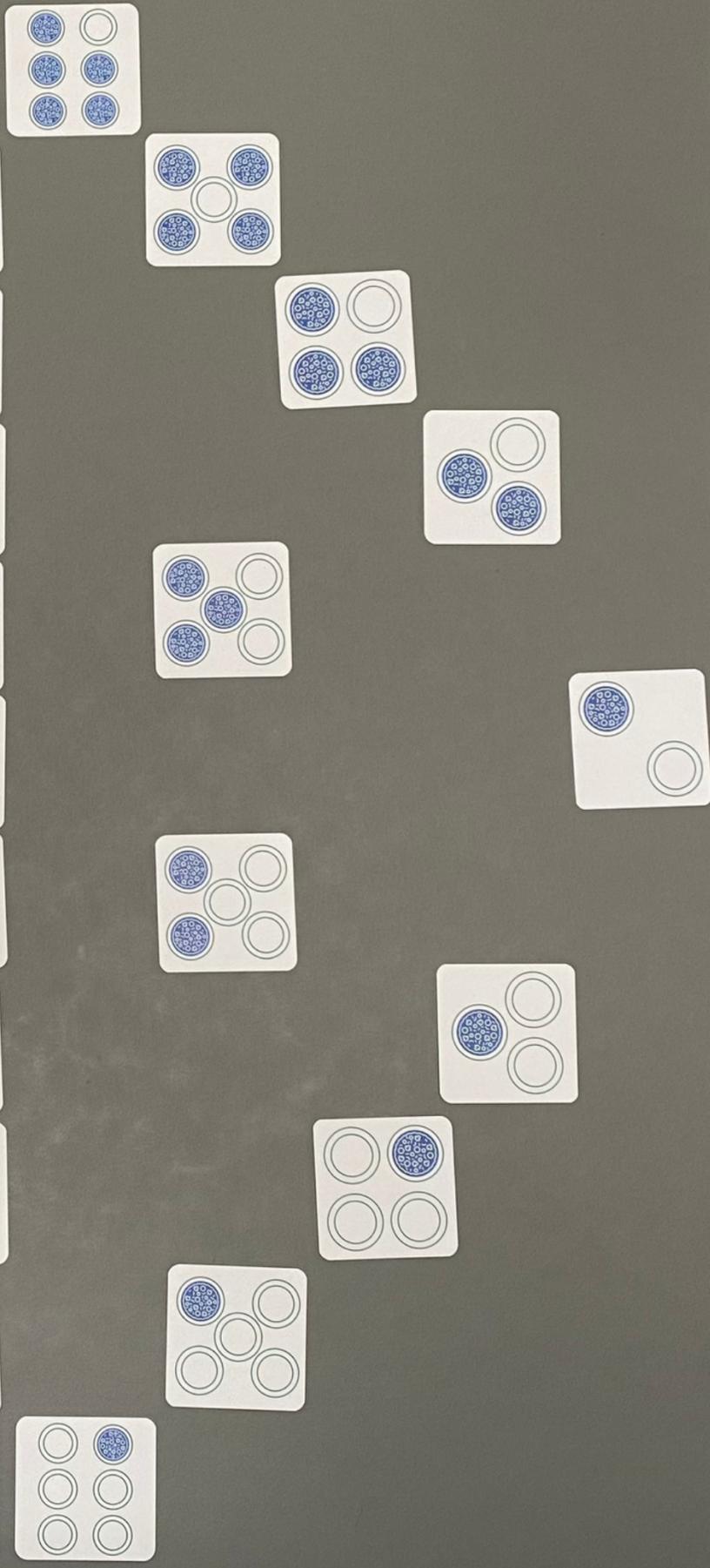
SAMEN EEN
1-4 spelers. Leeftijd 4+
Doel: Speel met...
Regels: ...
Dit spel wordt gespeeld met...
Speel ook met de...
Speel ook met de...

VREEMDE KOPPEL MEMORY
1-4 spelers. Leeftijd 6+
Doel: Speel met...
Regels: ...
Dit spel wordt gespeeld met...
Speel ook met de...
Speel ook met de...

BREKEN OF BARSTEN
2-4 spelers. Leeftijd 7+
Doel: Speel met...
Regels: ...
Dit spel wordt gespeeld met...
Speel ook met de...
Speel ook met de...

5/6
4/5
3/4
2/3
3/5
1/2
2/5
1/3
1/4
1/5
1/6

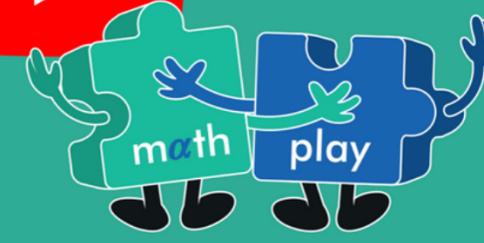
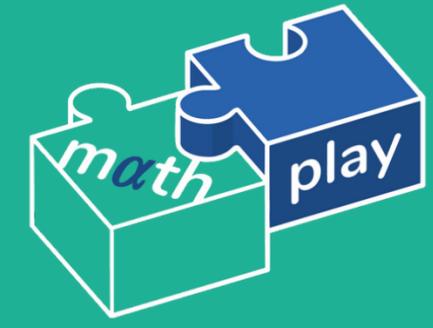
ERIK VAN HAREN
DÉ WISKUNDEPSYCHOLOOG

Wiskundeplezier

LinkedIn, Facebook, Instagram, YouTube, Spotify

www.mathplay.eu

NIEUW!

*Nu ook op
spotify*

